

Nadaljevanje iz prve strani.

roda slepiti slovenskim brezvercem!

"In ako se izplača delati tako trdo, tako odločno in požrtvovalno za svobodomiselnost in rdeči socializem, ki ni nič drugega, kakor sama fraza, ki ni niti peščene podlage, koliko bolj smo torej še mi dolžni delovati odločno in vztrajno za naše resnične nauke za naše katoliško prepričanje, ki temelji na živi resnici našega Boga. (Ploskanje.)

"Vidite dragi moji, da je prišlo vse tako daleč, sem kriv jaz in ti in vsi, ki smo vse to dopustili, da je šlo tako naprej. Ko se nismo oglašili tedaj, ko bi se bili morali oglašiti za svojo vero in svoje prepričanje.

"Dragi moji, mi vsi bomo dali zato enkrat odgovor svojemu Bogu. Težek odgovor nas čaka.

"Govorim vam to, kot predsednik Kranjske Slovenske Katoliške Jednote. Moj urad mi velava in zahteva od mene, da kot predsednik katoliške organizacije nastopam in zagovarjam značaj naše organizacije in našega vernega ljudstva. Danes moramo biti celi možje. Tisti katolican, ko molči, ko se vera napada je slabši od pokojnega Konde, ki je javno povedal, da je brezverec. On se je pokazal kakršnih je bil. Tisti pa, ki se ne pokaže v javnosti s svojim prepričanjem je slabši od njega.

"To delo, ki smo sedaj začeli, homo nadaljevali po vseh večjih slovenskih naselbinah. Mi moramo naš narod pripeljati nazaj k veri in na tisto pot, s katere ga je spravil protivnerski sovražnik.

"Zato naj bo naša naloga, spraviti vse Slovence po Ameriki pod okrilje naše dične matere Kranjske Slovenske Katoliške Jednote, ki je Slovenecem ne samo podpora, marveč v pravem pomenu besede tudi prava katoliška mati. (Zivahno pritrjevanje.)

"Vsi moramo delati in to na vso moč, da se med nas Slovence vrne živa vera v Boga, medsebojna ljubezen in pravi krščanski duh! Hvala vam!" (Sledilo je dolgotrajno ploskanje in odobravanje.)

Predsedatelj shoda je spoštovanega govornika lepo zahvalil za krasni govor in želel, da bi njegove lepe navdušene besede rodile obilni sad. Govor Mr. Grdine je v resnici vse navzoče ganil večkrat od solz. Kajti njegove besede so prihajale iz njegovega vernega srca.

Predsedatelj je nato naznanil občinstvu, da bo nastopilo cerkveno pevsko društvo "Adrija."

Takoj po govoru Mr. Grdine glavnega predsednika K. S. K. Jednote je prišla na oder v bežo oblečena članica Mladinskega oddelka, Mimi Blas, hčerka navdušene rojakinje Mrs. Mary Blay, ki je v lepi deklamaciji čestitala novemu predsedniku, Mr. A. Grdini in mu podala v znak častnega priznanja slik šop cvetlic. Deklamirala je tako-le:

"Pozdravljeni uradniki Jednotini bodite!"
Vam kličemo tu zbrani vsi,
Med nami ostanite!

Iz srca prav detinskega iskreno Vas pozdravljam,
V imenu nas—Mladinskega Oddelka to ponavljam.

V spomin na skupen vaš obisk
V znani vsem Chicagi,
Sprejmite šopek ta cvetlic,
Nam gostje, mili, dragi!"

Ta prizor je naredil velik utis na občinstvo.

Takoj zatem je nastopilo Cerkevno pevsko društvo "Adrija" pod vodstvom g. Ivo Radeča in je zapelo lepo pesem "Večerna." Pevski zbor, kjer so zbrane naše najboljše pev-

ske moči je žel burno pohvalo od strani občinstva.

Gospod predsedatelj je nato zahvalil v lepih besedah pevski zbor in naznanil občinstvu, da naslednji govornik, ki bo nastopil bo Mr. Josip Zalar, glavni tajnik K. S. K. J. govornik bo o "K. S. K. J. in Ameriških Slovencih."

Nastoplega govornika je občinstvo pozdravilo s živahnim ploskanjem. Govoril je:

"Gospod predsednik, g. duhovniki, cenjeni glavni uradniki, sobratje in sestestre, rojaki in rojakinje!

"Ko so naši prvi Slovenci pričeli prihajati v Ameriko, naseleli se je eden tukaj, drugi tam, tretji zopet drugje, itd. Jezik, navade, obnašanje in šege, vse jim je bilo tujo. Bili so takorekoč tuji med tuji. Toda vse to naših prvih pionirjev ni vznemirilo, kajti bili so prave slovenske korenine. Oprijeli so se trdega dela in ko so se seznanili z okoliščinami v novi domovini, pričeli so pisariti svojim sosedom v staro domovino ter jih nagovarjati, da naj pridejo za njimi v Ameriko. Tako so se birali naši prvi Slovenci v raznih krajih Amerike od časa do časa. Ko se je na ta način zbrala mala skupina naših rojakov tu in tam pričeli so razpravljati, kako bi se zamogli organizirati ter eden drugega podpirati v slučajih boleznih in nesreče, dobrovedo, da na tujo pomoč se ne morejo zanašati. Prišli so do spoznanja in prepričanja, da rabijo podporna društva, potom katerih bi se podpiralo bolnike in v slučajih smrti, pomagalo vdovam in sirotam. In res, ustanovljali so si društva in ravno v tej naselbini (Chicago) so naši predniki ustanovili prvo društvo, sv. Štefana. (Zivahno ploskanje.)

"Sprva so naši Slovenci podpirali in skrbeli za bolnike le v ozkem delokrogu, ker je bil pa njih namen, delokrog razširiti, da bi tako skrbeli za vdove in sirote širom Amerike, začelo dne 2. aprila, 1894. ustanovili K. S. K. Jednoto, katere naj bi delila razne podpore vsem onim, ki bodo spadali pod njeno okrilje.

"Ker so pa naši predniki prinesli iz stare domovine trdno versko prepričanje v svojih arcih, katero so čislali in spoštovali, niso bili zadovoljni samo z društvom in Jednoto. Njih želja je bila ališati in poslušati Božjo besedo iz ust slovenskega duhovnika v domači slovenski cerkvi. In kakor hitro je bilo približno zadostno število Slovencev v eni ali drugi naselbini, vstanovili so svojo cerkev in dobili duhovnika, ki jim je razlagal Božjo besedo v materinjem jeziku. Tako se je ustanovila tukaj v Chicagi cerkev sv. Štefana, v drugem kraju zopet cerkev sv. Jožefa, drugje zopet cerkev Matere Božje itd.

"Tudi s tem, da so imeli svoja lastna društva, Jednoto in cerkev, niso bili naši predniki zadovoljni. Videli so, da jim družine rastejo, prišli so do prepričanja, da rabijo tudi farne šole, kjer se bo mladina in mladina njih naslednikov učila in izobraževala v pravem verskem duhu. Zato so si postavili kjerkoli je bilo mogoče lastne farne šole.

"Poleg vsega tega so naši Slovenci želeli svoji mladini tudi dobrega in poštenega razvedrila in zabave, zaradi tega so si omislili lastne dvorane, kjer se mladina v družbi svojih starišev, lahko zabava in veseli.

"Zaradi tega lahko rečem, da K. S. K. Jednota ni storila velik korak k napredku samo na društvenem polju, marveč veliko dobrega in koristnega za slovenski narod v Ameriki je bil potom naše Jednote storjen tudi na verakem kakor tudi na družabnem polju. Zaradi tega, kadarkoli se agitira za K. S. K. Jednoto, se istočasno dela in agitira za razširjenje

katoliške vere in pošteno družabno življenje. (Ploskanje.)
"Imamo lepo urejeno Jednoto, lastne cerkve, farne šole in dvorane, zato smo pa tudi naš napredek ponosni in imamo biti na kaj ponosni. Naj pa nam pokažejo naši nasprotniki, kaj imajo na kar bi bili ali na kar so oni ponosni. (Nanič! Klici izmed občinstva.)

"In ker stojim tukaj pred vami kot glavni tajnik K. S. K. Jednote, si štejem v čast, da nekoliko obširneje spregovorim o naši Jednoti. Kaj je K. S. K. Jednota? Zakaj se imenuje ta Jednota 'Kranjsko-Slovenska?' To ime so dali naši Jednoti nje ustanovniki in zakaj, zato ker so bili ravno nje ustanovniki Slovenci iz 'Kranjske' dežele. S tem pa ni rečeno, da se prezira pri tem ostale Slovence iz Štajerske, Primorske, Koroške, Prekmurske, itd. Nikakor ne. Vsi smo bratje Slovenci in sestre Slovenke, pa naj pridemo že iz ene ali druge slovenske pokrajine. In ker mi je znano, da je ravno tukaj v Chicagi veliko število Prekmurskih Slovencev, zato bi toplo priporočal, da bi si ustanovili društvo in isto priklopili k naši Jednoti. (Odobravanje.) S ponosom moram konstatirati, da imamo dvoje moških društev pri naši Jednoti, ki obstajata iz Prekmurskih Slovencev. Eno izmed teh je v Bethlehem, Pa., in drugo v Bridgeport, Conn. Zato dragi mi prekmurski Slovenci, ako dvomite nad poštenostjo in dobroteljnostjo K. S. K. Jednote, obrnite se do rojakov v omenjenih mestih in gotovo boste dobili od njih najlepše priporočilo o naši Jednoti.

K. S. K. Jednota šteje 21 tisoč članov in članic v obeh razredih. Njeno premoženje znaša nad \$1,155,000.00. Pri naši Jednoti se lahko zavarujete za dosmrtno zavarovalnino od \$250.00 do \$2,000.00. Ravno tako se lahko zavarujete za 20-letno zavarovalnino od \$250.00 do \$2,000.00. Poleg tega plača Jednota podporo za razne poškodbe in operacije; plačuje dolgotrajno bolniško podporo. Pri K. S. K. Jednoti se lahko zavarujete za bolniško podporo od \$1.00 do \$2.00 dnevne podpore. Dalje Jednota plača gotovo svoto starim in onemoglim članom kot odpravnino. Istotako se izplača nad 70 let starim članom in članicam takozvana starostna podpora. Naša Jednota skrbi za svoje onemogle člane in članice ter jih podpira, kadar so sami nezmožni skrbeti za sebe. Sedaj pa vas vprašam, dragi moji, je li še katere druga bratska podporna organizacija v Ameriki, ki bi nudila svojemu članstvu, kar nudi K. S. K. Jednota? Je li še katere druga bratska podporna organizacija, ki bi skrbelo za svoje članstvo, kakor skrbi K. S. K. Jednota? Ni moj namen kritizirati ne eno in ne drugo podporno organizacijo, kajti vsaka podporna organizacija je dobra, dokler pošteno in pravično izvršuje svoje obveznosti ter pravično in pošteno ravna s svojim članstvom. Rečem pa, da za nas katoliške Slovence in Hrvatje je edina in prava K. S. K. Jednota. (Tako je! Klici izmed množice.) Kajti naša Jednota ne skrbi za svoje članstvo le v gmetnem oziru, marveč skrbi tudi v verakem oziru. Zato bi ne smelo biti nobenega katoliškega Slovence in Hrvatja v Ameriki, ki bi ne spadal pod prapor naše mogočne Jednote. (Odobravanje.)

"K. S. K. Jednota pa ne sprejema v svojo sredo samo odrasle člane in članice, marveč sprejema tudi otroke od 1. do 16. leta. Naša Jednota je torej podporna mati naši mladini. Zato pa dragi oče, draga mati, ki vzgajate otroke, želim vam vse najboljše in ko nevarno zbolite in vidite okrog sebe dvoje otročice, kako ti je hudo v kakšnih skrbeh si, misleč si

kaj bo z njimi, ako te Bog pokliče iz tega sveta. Zato pa, dragi stariši, vpišite vaše otročice v Mladinski oddelak K. S. K. Jednote, kajti ko vas več ne bo med živimi in ko ne bo nikogar, ki bi skrbel za vaše drage, skrbela bo za nje K. S. K. Jednota, tako v gmetnem kakor tudi v verakem oziru.

"Apeliram na vas vse, ki ste niste člani in članice K. S. K. Jednote, da ne odlašate, marveč pristopite kakor hitro mogoče. Vi pa, dragi stariši, ki nimate še vaših otrok vpisanih v Mladinskem oddelku naše Jednote, ne odlašajte, vpišite jih takoj. Ako to storite, bo vam to v največjo tolažbo na smrtno uro in lahko bode za tisti vaše trudne oči, dobrovedo, da spadajo vaši otroci v mogočno katoliško podporno organizacijo K. S. K. Jednota.

"Vsem skupaj pa kličem, podajmo se na delo za večjo in mogočnejšo K. S. K. Jednoto. poskusimo vsaj po enega novega člana ali članico pridobiti pod zastavo naše dične organizacije. Bog vas živi!" (Občinstvo je govoru burno ploskalo.)

(Dalje prihodnjiti)

Društvena naznanila.

NAZNANILO.

Uradno se naznanja tem potom vsem članom društva sv. Barbare, št. 23, K. S. K. J., kateri niso bili navzoči na seji meseca januarja, da je bilo na tej seji sklenjeno, da plača vsak član v mesecu februarju 50 centov posebni prispevek za dvorano, da se pokrijejo stroški, ki bodo pri dvorani nastali, ker bo treba napraviti novo streho in razne popravke. Ob enem je bilo sklenjeno, da v bodoče plačuje vsak član redno 5 centov na mesec za dvorano, da se bodo zamogli plačevati redni letni stroški za vzdrževanje dvorane. Znano vam je, da odkar je nastopila blažena prohibicija, ni pri dvorani dovolj dohodkov, da bi se pokrivali redni izdatki; vsled tega je odbor dvorane bil primoran priporočiti redni mesečni prispevek v ta namen. Ob enem je odbor pojasnil stališče dvorane v sedanjih razmerah, nakar je društvo soglasno sprejelo gori navedene določbe. Toliko v pojasnilo vsem članom, kateri niso bili na zadnji seji navzoči, da se bodo znali ravnati po sklepu društva.

Z bratskim pozdravom,
Mihael Hochevar, tajnik.

Društvo Marije Pomagaj, št. 78 Chicago, Ill.

Članice društva Marije Pomagaj, št. 78 K. S. K. J., katero se niso udeležile januarjeve seje, naznanjam, da je na tej seji bilo sklenjeno, da se bodo maškeraadne veselice, katero je društvo mislilo napraviti dne 17. februarja, preložila za en teden pozneje, to je na 24. februarja. Vzrok, da se je veselico preložilo je, ker se članice hočejo odzvati prijaznemu vabilu south chikaških sester, katere nas vabijo na tamkajšnje slavnost dne 17. februarja. Zato prosim vse Slovence in Slovenke, ki se nameravajo udeležiti naše maškeraadne veselice in ki so ali še bodo kupili tikete za to veselico, da naj vpoštevajo, da bode veselica en teden pozneje kot tiskano na tiketu in to je 24. februarja. Začetek veselice bode ob 3. uri popoldne, vstop mask pa ob 7. uri zvečer.

Vse katoliške Slovence in Slovenke v Chicagi in okolici vabi naše društvo že sedaj na prireditve, kjer se obeta veliko zabave ter zdravega humorja. Med najlepše in najpomembnejše maske se bodo tudi razdelili vrednostni dobinki.

Kakor že omenjeno, se bode več članic društva Marije Pomagaj udeležilo south chika-

ške cerkvene slavnosti, dne 17. februarja. Ako bi se še katere izmed članic, ki ni bila na januarjski seji, želela udeležiti skupno z drugimi članicami te slavnosti, naj se pismeno zglašijo pri spodaj podpisani tajnici, da se ji da potrebna navodila.

Sedaj pa še s sporazumom odbornic našega društva resno opozarjam vse tiste članice, katerih se tiče, na bolj redno plačevanje asesmenta. Koliko nepotrebnega dela in stroškov se napravi odbornicam, osebito še tajnici z nerednim plačevanjem, poleg tega se zadržuje pa tudi asesment, kateri se ne more odposlati naprej radi tistih članic, katere niso poravnale asesment vsaj par dni po seji. Vsaki članici je znano, da če ne plača mesečine bode suspendirana, zatorej čemu odlašati, ko vendar morajo biti mesečni prispevki poravnani. Vselej, kadar je seja ob nedeljah, me dobijo članice že od pol ene ure v cerkveni dvorani, če se pa seje zvečer, pa od pol osem ure dalje. In prosim matere, katere ne morejo priti na sejo, da otroke pošljejo bolj zgodaj v dvorano, namreč takoj ob pol eni uri ali pol sedmi uri, kakor je že seja. Vse članice prosim, naj to vpoštevajo, in ostajam s sosedrskim pozdravom,

Mary Blaj, tajnica.

NAZNANILO IN VABILO.

Slovensko podporno društvo Marija Cistega Spočetja, št. 85 K. S. K. J., Lorain, Ohio, prireditve dne 16. februarja, 1924 v Virantovi dvorani plesno veselico in domačo zabavo. Tem potom se vabijo vsi Slovenci in Hrvatje da nas mnogostevilno obiščejo. Za dobro postrežbo in zabavo bode skrbel zato. izvoljeni odbor.

Opomba—Vse članice ste prošene, da se te veselice polnostevilno udeležite kakor tudi da delujete za novo članstvo in mladinski oddelak, tako da bode društvo v prihodnjem letu, ob priliki dvajsetletnice stelo najmanj 100 odrastlih članic.

S pozdravom in našvidenje v Virantovi dvorani dne 16. februarja, 1924!

Frances Tomazin, tajnica.

Iz urada društva sv. Petra i Pavla, odsjek 89, Etna, Pa.

Poziva se sveskupno članstvo na svednicu 3, veljače, koja ce se obdržavati u Hrvatskom Domu, 110 Bridge St., Etna, Pa.

Braćo, na ovoj svednici imademo mnogo važnih stvari za pretresati za budućnost našega odsjeka i samih sebe te kako da nagjemo put k napredku i kako da privedemo svaki od nas po jednoga i dva člana u redove naše kroz ovu godinu 1924. Nastojmo da nam ova godina bude bolja. Pokažimo se u radu za naš odsjek i za našu budućnost. Proširujmo redove naše, da postanemo šta veći in mogućniji, a čim nas bude više, biti ćemo jači sa blagajnom našom; moći ćemo plaćati više bolne podpore, jer šta je danas 7 dolara čovjeku na tjedan, pa još akoli je samo u jednome društvu, niti \$14.00 nije dosta kada čovjeku bolel i nevolja stigne, te zato bi morao svaki, da bude članom i dioničarom više društava; a ne samo jednoga. Čovjek je u ovoj suznoj dolini kao rosa na suncu, nigda nezna gdje čega zlo desti i šta će mu se danas ili sutra dogoditi. Čovjek snuje, ali Bog odredjuje. Čovjek ide na svoj rad zdrav i veselo, ali nezna niti sigurn može biti, hoće li se povratiti živ i zdrav kući svojoj, gdje ga čeka žena i dječica njegova, koje on mora hraniti i od zla braniti. Zato braćo, stupajmo u redove pod okrilje naše mile majke K. S. K. Jednote. Budimo svinjni dioničari, koja je najbolja organizacija, za naš izseljeni narod u Americi.

Braćo, čitajmo naše društvene

redove i povisuju redove svoje, priredjivaju zabave i izlete, grade i kupuju domove svoje; postaju sve to veći in jači svakim dnom. A mi braćo spavamo u tmni, i za svoj odsjek jako slabo marimo, dok drugi na našem polju žanju i u svoje žitnice trpaju; probudimo se i mi več jednom, te poradimo složno svi skupa, da nas bude do druge konvencije dva puta više. Agitirajmo za našu Jednotu. Polazimo svaki mesec naše društvene svednice; plaćajmo redovito svoje mjesečne pristojbe. Poznato mi je, da naša braća ne polaze na svednicu niti plaćaju redovito svoje asesmente duguju odsjeku po nekoliko mjeseci i običavaju da čedu sve točno platiti, i članstvo ih čeka, a kada im se to vidi mnogo za platiti napuštaju društvo, te neki pristupe u drugo, a neki pak za nikakvo ne mare, i tako se do smrti klatare. Zalostno je ovo. Jas si ga onome, koji ne pripada k nijednoj organizaciji; takovi čovjek nije vredan, da živi u ovoj suznoj dolini. Ali ja vam braćo, u napred velim, da koji nebude polazio društvene svednice, i ne platili dva mjeseca, biti ću prisiljen da ga suspendiram pa bio to ma tako. Svaki je od nas dužan, da polazi na svednice i de plaća svoje redovite asesmente; danas nisu slaba vremena, rada ima, i svaki čovjek može da plati društvo svoje u kojega pripada, kao predsjednik nadzornog odbora 1923, ubilježio sam dug zaostali kod članova, kakor još nije bio od kako odsjek postoji, ja kao član više odsjeka znamem i to da ovoliki dug nije niti kod onih odsjeka koji su dva i tri puta veći od našega, braćo to jest ona naša bolest koja nam neda krenuti već jednom napred već nas drži na jednome te istome mjestu već više godina, sa članstvom i sa našom imovinom. I zato velim ponovno probudimo se i mi več jednom ugledajmo se u drugu braću kako rastu i napreduju, te da i nama ova godina bude u zlatim knjigu zapisana, kada se braća slože i olovo plivat može.

Uz bratski pozdrav,

I. M. Radočaj, računovodja.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Cirila in Metoda, št. 101, Lorain, O., se naznanja, da se sedaj vršijo seje v Slovenskem Narodnem Domu, kakor je bilo sklenjeno na glavni seji. Pričetek mesečne seje bo ob eni uri popoldne; vhod je s stranskih vrat na 31. česti. Zatorej prosim vse člane, da se sej redno vdeležujejo in asesmente točno plačujejo; ako se boste ravnali po tem navodilu, nam bo vsestranski napredek zagotovljen. Blagajnik ne bo iz svojega žepa člane z denarjem zalagal, drugi odborniki pa tudi ne. Veak naj pomisli neljube posledice suspendacije zaradi neplačevanja; temu je sleherni vsak kriv in nihče drugi.

Kakro že omenjeno, se vrši seja vaako prva nedeljo v mesecu ob eni uri popoldne. Naj pride torej vsak sam na sejo in ondi plača; če pa morda ne more sam priti, naj izroči denar komu drugemu, ali pa naj prinesejo asesment otroci, toda pomnite, da se bo od otrok pobiral denar samo od pol ene do 1. ure; po seji na domu tajnika se ne bo pobiralo, izzemlji slučajje, da kdor ne bi mogel priti na sejo, od takega se bo pobiralo asesment na domu, toda najkasneje do 24. v mesecu in ne več. Dolžnost pa večje vsakega člana, da pride enkrat v mesecu na sejo, ne pa samo enkrat na leto, ali pa se tedaj ne. Tak član ni za napredek društva, ker si misli: da le

plačam, pa je dobro! Toda temu ni tako. Taki člani so vneti za društvo, ki pridejo vsak na sejo in pripeljejo še kaknega novega kandidata. In ravno sedaj je lepa prilika, ker je društvo na zadnji seji sklenilo, da je prosta pristopnina za tri mesece pri društvu. Zdaj je najlepša priložnost za mlade in stare od 16 do 55. leta, da se lahko zavarujejo pri naši K. S. K. Jednoti, za kolikor hočejo: \$250, \$500, \$1000, \$1500 ali \$2000, poleg tega pa še za 20 let, obenem pa še za \$1, ali \$2 bolniške podpore na dan.

Naznanjam tudi onim, ki se niso vdeležili glavne seje, da je naše društvo pristopilo v bolniško centralizacijo k Jednoti; torej bo znanprej Jednota plačevala bolniško podporo; zdaj bo bolj strogo za bolnike in obiskovalce, nasprotro pa tudi ne, ker vsak bolnik, ali obiskovalec naj se drži Jednotnih pravil III. del, pa bo šlo vse gladko. Dalje naznanjam, da si je naše društvo zbralo svojega zdravnika Dr. D. Grimm-a na 2818 Pearl Ave. za preiskavo novih kandidatov kakor tudi v slučaju boleznih; lahko si pa tudi vsak bolnik izbere kakoga drugega zdravnika, ako mu ta ne ugaja, vendar naj ima društveni zdravnik prednost.

Obešem se tudi naznanja, da vsak član, ko odptovje v drugo mesto, da naj se tajniku naznani, če mu je le mogoče, ali pa naj to sporoči kakemu zanesljivemu članu; najboljšje je pa, da vzame potni ali prestopni list, ker nihče ne ve, kje ga lahko nesreča zadene. Ako ima potni list ali prestopni list je lahko brez skrbi; s slednjim lahko prestopi k kakemu drugemu društvu, ako pa nima nobenega takega lista tudi ni opraščen do nobene podpore, ne bolniške, ne poškodninske in ne smrtninske; tako stoji v Jednotnih pravilih zapisano. Ravnajte se torej po pravilih, pa bo vse v redu.

S sobratskim pozdravom,

John Juha, tajnik.

1760 E. 29th St.

Društvo sv. Družine, št. 136, Willard, Wis.

Kakor je že znano članom društva sv. Družine, št. 136 v Willard, Wis., je naše društvo pristopilo k Jednoti v centralni bolniški oddelku; zato naznanjam vsem članom in članicam, da se je na zadnji društveni seji sklenilo, da ako član ali članica ne plača redno asesmenta, se ga bo enostavno suspendiralo iz društva. Da bo pa vsakdo razumel, kako je bilo sklenjeno, pojasnujem s tem natančno:

Član ali članica, ki ne plača svojega asesmenta, se ga počaka (založi zanj društvo); če pa član ne plača do 10. v mesecu, se ga drugi mesec suspendira. V slučaju, da bi pa kak član ali članica iz gotovih vzrokov ne mogel plačati, naj pride na društveno sejo in tam vsemu odboru pove vzrok zaradi neplačila (mislim, da je odbor toliko vreden.)

Jaz, kot tajnik bom postopal kakor je bilo sklenjeno. Opo-minjalo se ne bo nobenega; vsakdo ve, kje in kdaj se vrši mesečna seja.

Tudi naznanjam, da v slučaju boleznih takoj javite društvenemu tajniku (nobenemu drugemu), da vse pravočasno uradi. To že v drugič potom "Glasilo" naznanjam.

S pozdravom,

Ludvik Perušek, tajnik.

Agitirajte za K. S. K. Jednoto!

(Nadaljevanje društvenih naznanil).

Iz urada društva Presvetoga Srca Jezusovega, št. 172, West Park, O.

Dragi mi člani in članice! Minulo je že par mesecev, odkar ste me izvolili za predsednika. Kakor sem se že tedaj vam zahvalil za podeljeno mi zaupanje, zato vam ponovno danes obljubujem, da bom vedno skrbel za korist društva in Jednote.

Videli ste dopis ravno iz te naselbine izpod peresa našega tajnika, brata Joe Grdina, kako nas on opominja in napeljuje k dobroti in napredku naše slavne organizacije. Tudi jaz se strinjam z njegovimi nasveti, ker nas tako lepo uči, da bi spolnovali društvena in Jednotina pravila, in ako tega ne bomo spolnovali, bomo šli rakovo pot; nazaj, nazaj, namesto naprej.

Dragi mi člani in članice, Tem potom vas uljudno prosim, da se za gotovo vdeležite prihodnje mesečne seje dne 3. februarja v navadnih prostorih, ker imamo več važnih točk na dnevnem redu. Te seje se bosta tudi vdeležila naš glavni predsednik, brat Anton Grdina in urednik "Glasila," brat Ivan Zupan. Prosili ju bomo, da bi nas malo poučila, kako in po kateri poti bi se dalo še več novih članov pridobiti. Prav gotovo bomo oba govornika z vso pozornostjo pslušali in njune nauke v dna srca zapisali, ter se po njih ravnali. Zatorej dragi mi sobratje in sestestre, nikar ne zamudite te lepe prilike na seji dne 3. februarja; pridite vsi, kar nam bo v lastno korist.

Dalje vas tudi opozarjam na točno plačevanje asesmenta, ali društvenih prispevkov. Na to je treba strogo paziti, da je vse v redu plačano, ne pa šele čez 2 ali 3 mesece, potem je malo hušje, ker se večja svota nabere. Na to vas jaz opozarjam, ker sedaj ne bo več tako, kakor je bilo v preteklosti. Torej bratje in sestestre, zapomnite si to, da kateri bo dolžan več kot dva meseca, s tistim se bo ravnalo po Jednotinih in društvenih pravilih; kaj tkaega člana lahko zadene, to dobro znate. Seveda, jaz ne bom nobenega blatil in tudi nobenega s cveticami posipal. Naj se vzkado zaveda svojih dolžnosti napram društvu in Jednoti, pa bo ob času nesreče deležen vseh podpor.

Z iskrenim pozdravom do vsega članstva našega društva in Jednote, John Pozelnik, predsednik.

Cleveland (Collinwood), O.

Iz vseh naselbin, iz velikih in malih vidimo dopise v našem priljubljenem "Glasilu," samo iz Collinwooda ga že dolgo časa nisem čital. No, bomo pa skušali ta nedostatek popraviti v bodoče.

Novic, da bi zanimala širšo javnost je dosti; samo ne vem, kje naj začnem. Pa naj začnem torej pri naši slovenski fari Marije Vnebovzjetje. Pod spretnim vodstvom naših častitih gospodov dohovnikov napredujemo prav lepo v vseh ozirih, moralno, kakor tudi gnotno. Vsa čast gre tudi našim cerkvenim možem, ki so tako požrtvovalno delali celo leto; dosti svojega dragega časa so žrtvovali za napredek fare.

Kaj pa z našo slovensko katoliško šolo? O tej se pa ne morem nič kaj pohvalno izraziti; le premalo naše slovenske mladine pohaja v to šolo, ne vem, kaj je vzrok? Ne vem, kdaj bodo naši slovenski stariši izprevideli potrebo katoliških šol (v Newburghu in na St. Clairju ni tako slabo v tem oziru). Pošiljajte torej svoje otroke v katoliške šole, dajte jim vsaj tiste prilike, kakor smo jih imeli mi, izobraziti se

v katoliškem duhu, prav gotovo vam ne bo žal.

Lansko leto v začetku aprila smo ustanovili Slovensko katoliško izobraževalno društvo, ki prav lepo napreduje. Namen društva je, da spravi v svoje okrilje tukajšnje slovensko mladino, da se vzdrži, oziroma oživi v njih slovenski katoliški duh. Vabljeni ste vsi stariši, da postanete člani tega važnega društva, ter da pustite svoje hčere in sinove nad 16 let stare zapisati v to društvo.

Končno moram še omeniti, da društvo sv. Jožefa, št. 169 K. S. K. J., ki obstoja že precej časa, pa ima šele nekaj nad 40 članov in članic, kar je za tako veliko naselbino jako malo. Katoliški Slovenci, zbudite se in pristopajte h katoliškim društvom! Pa prihodnjič kaj več o tem.

Sobratski pozdrav vsemu članstvu naše mogočne K. S. K. Jednote.

Lawrence Leskovec,

Opomba uredništva — Zal nam je, da nismo mogli vašega dopisa v celoti priobčiti že zadnji teden in omeniti o minuli veselici onega izobraževalnega društva. Upamo, da je prireditelj dobro uspela. Pozdrav.

Porterfield, Wis.—Ze večkrat sem mislil kaj poročati, pa nisem imel časa za to. Ker imamo pa sedaj pozimi mi farmarji malo počitka, se danes oglašam s temi vrsticami.

Tukaj ni Slovencev, so pa zato vse druge narodnosti, samo onih z dolgimi kitami še manjka.

Ker me je že več rojakov, posebno iz Joliet naprosilo, da naj poročam, kako je na kmetih, je to stvar težko pojasniti, ker razmere so različne, in katerega ne veseli, mu ni treba hoditi na farmo; če imaš pa veselje do poljedelstva, pa ni lepšega življenja, a samo začetek je težak; imaš dosti kislih kumaric za pojediti, to posebno tu v Wisconsinu, kjer je polno štorov in grmičja. In vendar je pri nas lepa zemlja, kjer rado raste, če dobro pognojši.

Posebnih novic nimam poročati, samo temu se čudim, da se ravno naši slovenski farmarji skoro nič ne oglašajo v javnosti, ko je poljedelski stan vendar najbolj koristen za ves slovenski narod, ne samo za farmarja, ampak tudi za one, ki bi se radi selili na farme, in za farmarje same, ako bi prišli v ožjo dotiko z delavci po mestih in s trgovci po naselbinah. Tako je pa vse nekako tiho in otožno; potem bi se mi medsebojno bolje učili in spoznavali kakor delajo v tem oziru drugi farmarji.

Z rojaškim pozdravom, L. Terlep.

Barberton, O.—Tukaj pri nas dobro napredujemo na društvenem polju, kakor tudi v verskem oziru. Naše žensko podporno društvo sv. Srca Marijinega kaže vedno večji napredek, skoro vsak mesec nas je več. V resnici, vsaka slovenska žena bi morala biti v tem katoliškem podpornem društvu, živeča v barbertonski naselbini!

Še eno društvo imamo tukaj, katero smo ustanovile meseca julija z 12 članicami, to je Altarno društvo, danes nas je pa že 50. Iz tega se razvidi, da me Barbertončanke ne spimo, da smo napredne in da delamo vse skupaj kakor ena družina.

Zdaj smo si omislile, da bomo napravile dne 1. marca lemo zabavo, na katero se že zdaj marljivo pripravljamo; to bo zadnja sobota pred pustom. V prizorilo se bo lepo igro, kjer bodo igrali sami otroci; videli jih boste, kaj vse se lahko naši mali naučijo. Ta igra bo v resnici zanimiva in se iste še ni privedlo na kakem ameriškem odru. Največ posla in truda

ima pri tem Mrs. Jennie Okoliš in Mrs. Jennie Ozbolt, zato smo jima že vnaprej hvaležne; druge bomo pa skrbele za drugo stvar, za dober prizrizek in za suha grla, postrežba bo kar najbolj izborna. Ves preostanek bo za našo cerkev.

S pozdravom, Jennie Skerl.

Steelton, Pa.—Prav malo se čuje v "Glasilu" iz naše znane steeltonske naselbine; zadnjič smo se oglasili še lansko leto povodom neke naše veselice.

Na enak način prihajamo zopet danes v javnost in uljudno vabimo vse naše mlade prijatelje in tovarše na veselico dne 7. februarja, 1924 povodom poroke našega rojaka Jure Milkovica z gospodično Mary Plut. Pridite vsi njegovi prijatelji iz te kolonije, da mu na ta način izkazete čast ko bo stopil v zakonski stan.

Poroka se bo vršila v cerkvi sv. Petra v Steeltonu, po našem č. g. župniku Rev. L. Gladeku, svatba ali ženitovanje se pa vrši na 211 Main St. v hiši Mr. and Mrs. Svab.

Tudi vabimo našega kuma iz West Side, Jureta Dragovan in kumo Barbaro Dragovan, da bi slednja prišla kuhat, ker je spretna kuharica za take gostije. Pa se bojimo, da ne bo morda mogla priti, ker jo boli prst; naj si pa natakne rokavico. Dalje vabimo našega starešino, Mr. Šlafjarja, ker že dolgo nismo slišali njegove pesmi; igrala pa bo naša domača muzika (orkestra-Nikola Tomac, ves dan in noč.

K sklepu že danes kličevo srečnemu ženinu in nevesti, Mr. Jure Milkovicu in gđc. Mary Plut: Bog vaju živi in ohrani še mnoga leta!

Mladi člani dr. sv. Alojzija, Steelton, Pa.

La Salle, Ill.—Naša tukajšnja društva (tri po številu), spadajoča pod okrilje K. S. K. Jednote so vsa pristopila v centralizacijo, kar je častno za vse tukajšnje članstvo. Iz tega se razvidi, da delujemo po lepem geslu: "Vsi za enega, eden za vse!" Kaj pa ostala krajevna društva širom Amerike, ali se ne boste dala omajati? Le pristopite v naš centralni delokrog, da se ojačimo in postanemo močni tudi v tem oddelku, kar nam je bilo že zdavnej potrebno. Torej na plan in v bolniško centralizacijo!

Dalje poročam vsem tistim tukajšnjim rojakom, katere sem lansko leto julija obiskal in poprosil za mali dar za nove zvonove v Pečah pri Vačah, da denar je bil v redu prejet še meseca avgusta, 1923 v znesku K 8, 448.00; za to imam na rokah uradno potrdilo o resničnem prejemu.

Vsem cenjenim darovalcem se jaz na tem mestu najlepše zahvaljujem, in tako so vam tudi farani cerkve sv. Jerneja zelo hvaležni za prispevek; to izkazuje pismo, katero imam na rokah. Naj vam bo zato obilen plačnik!

Meni je rojak g. J. Avbel iz Peč o novih zvonovih sledeče pisal:

"Dobili smo jih dne 30. novembra zvečer so jih pripeljali na treh okrašenih vozovih; veliki zvon je vleklo troje parovkonj, a druga dva pa po dva; to pa zato, ker so zelo težki. Veliki zvon (bas) tehtal 36 stotov (centov), srednji 18, a tretji pa 8 stotov. Sprejeli smo jih zelo slovesno. Drugi dan smo jih za silo dvignili, da smo jih preiskusili. Zvonovi so lepo delo in imajo čist jeklen glas; so lepi kot prejšnji brončeni. Zliti so bili na Jesenicah.

"Dne 9. decembra, 1923, popoldne ob 3. uri so jih domači č. g. župnik v navzočnosti č. župnika iz Vač blagoslovili. Lep je bil pogled na te velikan; zato so imeli pa tudi botre; velikemu je kimovala ga. Jeri-

ca Borlić, srednjemu g. J. Klopčič, a manjšemu pa g. Anton Barlič iz Preteraša. Vse je zgedalo zelo veselo in slovesno. Po končanem opravilu je pa g. Louis Klopčič kar najlepše deklamiral novo pesem zloženo v počast novim zvonovom; marsikatero oko je postalo pri tem rošno. Potem je pa nastopil domač moški pevski zbor."

Tako mi je še moj prijatelj sporočil: "Vsi smo jih veseli, samo da jih imamo, so jekleni in lepo pojo. Tavžente imamo, jeklenih vam ne damo—zato pa:

"Le zvoni mi, tako glasan, In milo poj čez tujo plan; Dasi mi v srcu polje jad, Zvonenje tvoje slušam, slušam rad."

Končno še enkrat najlepša zahvala za darove za Peške zvonove!

S pozdravom do vseh naših domačinov in čitateljev tega lista. Anton Strukel.

O ljubezni.

Dvanajst samaritanskih govov

V stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani govoril Dr. Mihael Opeka.

(Nadaljevanje)

Krotko se pusti poljubiti in prijatelj, pravi Judu: Prijatelj, čemu si prišel? Izdajavec tako, zato da bi ga izpreobrnil, da bi ga rešil. Oj preveliki ljubezni do prevelikega sovražnika! Pa pojdit z menoj na dvorišče velikega duhovna. Tam se greje Peter, sredi med drhaljo. Tisti, ki se je zaklinal, da Gospoda nikoli ne zapusti, da pojde z njim skozi življenje in smrt. Toda glej. Slabotna ženska pride, dekla: Tudi ti si bil z Jezusom Galilejem. (Mat. 26, 69.) In Peter zataji Gospoda: Ne vem, kaj praviš. Druga pride. In Peter zataji Gospoda drugič. Še tretji pridejo. Peter se roti in prisega, da Gospoda na pozna.

O, ali je mogoče hušje razžaliti Jezusa? Jezus pravičnik, kako se boš maščoval? Kako boš kaznoval nezvestega apostola? Udari ga, da vidi, ali te pozna ali ne. Toda kaj. Peter je žalil, Kristus je ljubil. Samo milo se je ozrl v Petra, kaj se je ozrl in pogledal v Petra, pravi sv. Luka (22, 61.) in blagor Petru, ki je razumel pogled ljubezni. In še. Pridite z menoj na Golgoto. Tu na križu pogledajte, kaj so naredili s Kristusom njegovi sovražniki. Pogledajte noge Kristusa, ki so trudne hodile po puščavi, po vročih potih, po gorah, po morju iskat, kar je izgubljenega; sovražniki so jih z žebli prebodli in na križ pribili. Pogledajte roke Kristusa, ki so lačnim kruh lomile in bolne ozdravljale, molile in blagoslavljele; sovražniki so jih predrli z žebli in na križ pritrdili. Pogledajte glavo njegovo, ki je iz njenih oči sijala sama ljubezen, ki so njena usta govorila samo dobroto, ki so njene misli samo srečo in zveličanje duš; sovražniki so jo s trnjem opletli in na križ naslonili. Pogledajte to telo, vse razbito in razmesarjeno—sovražniki so to storili. Poslušajte to zasramovanje; te kletve, ki lete na umirajočega—sovražniki Kristusu jih bruhajo iz svojih črnih src. O Kristus, maščuj se! Maščuj se, večni Bog. Toda kaj kliče, čem jaz Bogu ljubezni. Ne maščevanje—ljubezen hoče. Čujte, kako ljubi Kristus sovražnike svoje na križu, kako moli zanje v smrti—: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo! (Luk. 23, 24.)

Tako je Kristus-Bog, kar je ukazal, tudi pokazal s svojim najvišjim, nedosežnim zgedom. Toda Kristus, praviš,

ni mogoče posneti. Posneti ne posnemati pa. Zato ker je milost njegova z nami, slabimi. Kaj, ali ne vidimo na svetnikih božjih, kako so z milostjo božjo podprti, ljubili svoje sovražnike? Sv. Štefan je molil zanje, ki so ga kamenjali. Sv. Katarina Sienska je ženi, katera jo je bila obdolžila nečistovanja, v njeni bolezni sluzila za dekle. Sv. Ambrozij je morivcu, ki mu je stregel po življenju, nakazal toliko dernarj pomoč, da se je z njo lahko pošteno živel. Sv. Mileti je oblastnika, ki ga je tiral v pregnanstvo, s svojimi rokami štivil, da ga ni razsrjena množica kamenjala. Sv. Ignacij Lojolski je nad vse ljubezljivo skrbel za tatu, ki ga je za časa njegovih študij v Parizu nekoč do dobrega okradel. Sv. Frančišek Regij je sirovemu mladeniču, ki ga je pri službi božji po licu udaril, ponudil še drugo lice, in blaženi kancelar Tomaž Mor je, preden je dal glavo za vero in Cerkev, in vprašanje njegovih krivičnih sodnikov, če ima še kaj povedati, kratko odgovoril: Nič, razen to-le: Kakor je poznejši apostol Pavel bil pri smrti prvega mučenca, Štefana, in je to smrt odobral s tem, da je stražil obleko njh, ki so Štefana kamenjali, pa sta zdaj vendar oba v nebesih in na veke prijatelja; tako upam tudi jaz in bom goreče molil za to, da vas, gospodje, čeprav ste bili moji sodniki na zemlji, vendar enkrat v večni blaženosti v nebesih najdem. Bog vas obvaruj, zlasti še mojega gospoda kralja, kateremu daj zvestih sodelovalcev!

Kaj pravite, predragi? To so bili svetniki, pravite. Da, toda svetniki so bili ljudje, kakor mi. Ampak z močno voljo so hoteli izpolniti zapoved Kristusovo: Ljubite svoje sovražnike. In ker so resno hoteli, so z milostjo tudi uspeli.

Resno hoteli moramo tudi mi. Naš Bog je velik in dober zadosti, da nam bo povrnil, če odpustimo in ljubimo te, katere nas srce sili mrziti, sovražiti. Ah, zakaj je tako slabota naša vera. Bližnji nam je škodoval na premoženju—ali ne verujemo, da bo Bog naše premoženje prej spet blagoslovil, če odpustimo in ljubimo? Bližnji nam je v blato potepal našo čast—ali ne verujemo, da nam bo Bog prej zopet vrnil čast in dobro ime, če odpustimo in ljubimo? Bližnji nam je zvodil sina, hčer na krive poti—ali ne verujemo, da nam bo otroka prej spet poiskal in vrnil dobri Pastir, če odpustimo in ljubimo? Odpustiti tedaj in ljubiti! O, kaj pa imamo od tega, če odpustimo in ne ljubimo? Ali ni samo razdejano naše srce? Ali nam ne izpodjeda samo skrit in lačen črv korenin življenja? In kar je hušje—Bog obrača svoje usmiljeno lice stran od naših duš. Ah, kako ne. Saj ga sami prosimo, naj tudi on nam ne odpusti, naj tudi on nas ne ljubi, kakor mi ne odpustimo in ne ljubimo... Vsak da molimo: Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom... Tako ti, o Bog, kakor mi. Če torej mi ne, tudi ti, o Bog, nikar... Tako prosimo sami, tako kličevo v najlepši molitvi prekletstvo nase...

Odpustiti in ljubiti! Ljubiti tudi te, ki so nas razžalili, oškodovali, obrekli, nam življenje zagrenili, nam dušo neozdravljivo ranili—ljubiti jih. Težka zapoved je, neizogibna. Bistveni del ljubezni do bližnjega je, tiste ljubezni, o kateri je pisano: Kdor ne ljubi, ta ostane v smrti! (Jan. 3, 14.) Amen.

III. Če me vprašate, kako naj ljubimo svojega bližnjega, imam pripravljeno za odgovor besedo Gospodovo: Ljubi svojega bližnjega kakor samega

sebe! Po ljubezni, a katero ljubimo sebe, naj se ravna ljubezen, a katero ljubimo bližnjega. Ljubezen, s katero ljubimo sebe, pa ima zlasti to lastnost, da je kar mogoče dejanska. Človek samemu sebi ne govori samo, da se ima rad, da si vse dobro želi, da je pripravljen v vsem pomagati si, marveč tudi res, kjer le more, svojim željam ugodi, svojim potrebam ustreže. Tako mora biti tudi naša ljubezen do bližnjega: dejanska. Otrociči moji, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici, pravi sveti Janez. (I. Jan. 3, 18.) Treba je res računati s potrebami bližnjega, res kaj storiti zanj, kjer je mogoče, res podpirati ga, pomagati mu. O, če bi naša ljubezen do bližnjega delala toliko, kolikor dela naša ljubezen do sebe. Ljubezen do sebe—sem lepo bral neke—je napolnila zemljo s majhnimi, prijaznimi cvetnimi vrtovi in z velikimi, očarujočimi parki, z ljubeznivimi, nizkimi hišicami in z nebotičnimi palačami, s kupčijakimi cestami in prekopi, s tovarnami in prodajalnami, z vsemi orjaškimi staritvami moderne umetnosti, tehnike in znanosti. Delo ljubezni do bližnjega pa je v primeri s tem tako rečno. Nekaj bolnišnic, sirotišnic in ubožnic je postavilo noter med bedo te zemlje, toda obličja zemlje resnično ni izpremenilo. Dolina solz, v katero se je nekoč prevrgel paradiz, še zmerom čaka odrešnice, tiste ljubezni do bližnjega, še, ki je tako velika kakor ljubezen do sebe—Velika namreč po delih usmiljenja. Dvojna so dela usmiljenja, ki jih mora izkazovati prava ljubezen do bližnjega: telesna in duhovna dela usmiljenja, kakor so potrebne bližnjega dvojne: telesne in duhovne. Govorimo najprej o telesnih delih usmiljenja.

Telesna dela usmiljenja naj odpozorejo telesnih potrebam bližnjega. Nasičevati lačne, napajati žejne, sprejemati popotnike, oblačiti nage... tako naštevata katekizem. Z eno skupno besedo: na pomoč hiteti, pomoč deliti, kjerkoli odmeva krik trepečega človeštva, ki zlasti v današnjih dneh z Zalostno Materjo vzdihuje: Velika kakor morje je moja bolečina! (Zal. p. 2, 113.)

Predragi. Da smo dolžni lajšati človeško gorje s telesnimi deli usmiljenja, to nam govori že samo srce naše, če je res ljubezen v njem. Katerega krščanskega človeka ne priganja srce k dejanjem ljubezni, če vidi na svetu ves ta nepotolažen glad, vso to prezebajočo nagoto, vse to od skrbi in bridkosti zamorjeno veselje, vso to v težkem delu onemoglo človeško moč, vse to odmirajoče človeško zdravje,

kratko—če vidi vso to mizerijo sveta. Da, naše srce, če je res ljubezen v njem, se ne more zadovoljiti s samim sanjanim čuvstvovanjem, s zamimi lepimi besedami, marveč hoče dejanj: hoče nasičevati, hoče oblačiti, hoče zdraviti, dvigati, reševati. Kjerkoli vidi človeškega trpina nesti križ, hoče ljubezen našega srca pristopiti kakor Veronika, da mu poda prt, mu obriše z lica znoj, solze, kri... To je potreba, zahteva naše notranjosti, če resnično ljubimo. Kdor te potrebe po dejanjih ljubezni ne čuti, ta se boji, da je njegova ljubezen, če jo je kaj imel, umrla.

Toda boji se tak kristjan še več. Boji se, da je z ljubeznijo umrla tudi njegova vera, ali bolje, da je umrla njegova ljubezen prav zato, ker je že prej umrla njegova vera! Resnično, moji častiti poslušavci, ali je mogoče, da ne bi izkazovali potrebnemu bližnjemu telesnih del, del usmiljenja, če verujemo le samo v Boga in Kristusa našega? Povejte, kaj pa je naš Oče nebeski? Ali on Bog nerodovitne, nedelavne, samo besedne, frazaste ljubezni? Ne! Naš Bog je Bog najpopolnejše se udeležujoče, v najvišji meri dejavne ljubezni, ves ljubezen in ves dejanje. Bog je neprestano delaven za nas ljudi. Svet, ki ga je ustvaril, vsak hip zopet ustvarja, ko ga ohranjuje za nas vse. Neprestano pošilja z višave solnčno luč, gorkoto in dež in roso, da oplaja zemljo; daje in ohranjuje na zemlji, drevu cvet in trti grozd in polju sad; odpira neprestano svoje roke in napolnjuje z blagodarom vse, kar je živega. (Ps. 144, 16.)

(Dalje prihodnjič)

Vse bolehne ženske morale bi to citati. Citajte to tko ste zdravi.

Vsaka ženska trpi več ali manj na tem svetu z svojo življenjsko in nam je dobro znano, da je vsaka ženska, ki ni prava, da praviš, kaj ta trpijoča morda v svojem življenju, na milijone žensk se zna danes še ogoljati tega trpljenja in to čisto brez, kar vodo kakšno zdravilo morajo jemati, da jim pomaga. Ena teh pravih zdravil je LAXVIBUR COMP., katerega učila vsiljena žensk in so tiste zdravilne priprave, ki zdravijo na ženske vsak dan v letu. Laxvibur Comp. je pravo zdravilo za ženske, ki deli morda več znanje od vseh vseh hile pred in obrabi morda ženske pred zdravilnim učinkom in opozoriti. Odravila ženske pred raznimi boleznimi in v njih njih zdravilo. Laxvibur Comp. je izboljšal stanje te morda ženske sluznosti in bolezni. Vsaka bolezen, ki se pojavi pri ženskah najkaj pusti več ali manj svojega umenja. Zdravilo obrabi, vsako žensko življenje, puzevajo, vsa očelja in napravi stare prodnje in vsa čista. Kdo otrok hodi kiti stena ovrela grda izgledajoča ženska? Njeno življenje je potem navadna ročavica. Laxvibur Comp. je zdravilo za ženske periodične bolezni.

Če ne veste, kako uporabljati Eagle Mleko, nam pošljite ta oglas, in mi vam bomo poslali navodila glede hranjenja. Knjigo za otroke ter razna druga dragocena navodila zastoj. 2

Advertisement for Eagle Brand Condensed Milk. It features an illustration of a baby and a can of milk. The text describes the benefits of the milk for infants and young children, emphasizing its nutritional value and ease of digestion. The Borden Company logo and name are prominently displayed at the bottom.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zdrženih državah ameriških.

Uredništvo in upravnništvo: **CLEVELAND, OHIO.**
6117 St. Clair Ave. Telefon: Randolph 628.

Naročnina:
Za člane, na leto \$0.84
Za nečlane \$1.60
Za inozemstvo \$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.
Maintained by and in the interest of the Order.
Issued every Wednesday.

OFFICE: 6117 St. Clair Ave. **CLEVELAND, OHIO.**
Telephone: Randolph 628.

Pozdravni večer predsedniku Antonu Grdina.

Lahko bi trdili, da v zgodovini naše K. S. K. Jednote ni še nobena druga naselbina na tako lepi način pozdravila njene baš vstoličenega predsednika, kakor je to izvršila danes teden (dne 23. januarja t. l.) naša clevelandska naselbina. Društvo sv. Vida št. 25 in društvo Marije Magdalene št. 162 sta se domenila, da priredita sobratu Grdini pozdravni večer v Knausovi dvorani, ko se vrne med nas kot zaprišen in vstoličen predsednik K. S. K. Jednote.

Čeravno je bila ta večer huda zima, se je v označeni dvorani sestalo nad sto ožjih prijateljev predsednika Grdine, vsi navdušeni, da ga pozdravijo in mu stisnejo roko v znamenje spoštovanja. Bili pa niso to samo njegovi prijatelji, ampak tudi društveni sobratje in sestre, vesele se, ker biva sedanji predsednik K. S. K. Jednote med njimi.

Da se je ta slavnost vršila na tem bolj imponanten način, se je vabilu odzvalo tudi vrlo Slovensko Katoliško pevsko društvo "Lira," kojega je predsednik brat A. Grdina.

Po okusni gorki večerji so "Liraši" slavljencu najprvo zapeli znan Ferjančičev "Pozdrav," med točkami pa še dvoje drugih pesmi v mešanem zboru.

Ko je stolaravnatelj brat A. Sterniša, predsednik društva sv. Vida, št. 25, pojasnil navzočim pomen današnjega večera in je predsednik Grdino pozdravil v imenu vsega članstva K. S. K. Jednote živčnega v Clevelandu, je naprosil Rev. J. J. Omana, da nastopi kot slavnostni govornik na tem banketu. Rev. J. J. Oman je govoril dobesedno tako-le:

"Gospod predsednik in dragi prijatelji!
"Kdo mi mora zameriti, če sem ponosen, da nočojšnji večer stojim na tem mestu? Čast imam spregovoriti nekaj besednjemu in o njemu, kateremu je to slavje posvečeno."

"Rad bi, da imam sedaj pred seboj sto krepkih peycev. Zamahnili bi in dvorana bi se stresla, napolnjena z vbranimi glasovi, kojih odmev bi prudil stene ter prinašal daleč ven na prosto krasne besede Ferjančičevega "Pozdrava."

"Zadoni nam, zadoni
Iz src napev krepak.
Oj slavljenc dananjji,
Pozdravljen, tisočkrat!"

"Da, g. Anton Grdina, pozdravljen tisočkrat! Pozdravljen, kot naš prijatelj. Pozdravljen, kot naš rojak. Predvsem pa pozdravljen kot vrhovni predsednik Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote!

"Ko bi imel jaz pesniško moč izraza, ko bi imel jaz glas krepak tako, da bi se tresle stene, ne bi mogel povedati tega, kar čutim, ko vidim pred seboj vas, Anton Grdina, na najvišji stopnji, ki jo more Slovenec—lajnik doseči v tej novi domovini.

"Nobena druga čast, do katere je pot solvenskim možem odprta, ne prekaša te časti. Nobeno drugo predsedništvo, do katerega more priti Slovenec tukaj, je ne dosega.

"Biti vrhovni predsednik najstarejše in najmočnejše slovenske katoliške podporne organizacije v Ameriki, pomeni biti vodja Slovencev v Ameriki in v marsikaterem oziru tudi vodja Slovencev daleč čez morje v lepi vaši stari domovini.

"Zato pa, gospod Anton, sprejmite te častitke, sprejmite to slavje, ki je pripravljeno od nekaterih vaših ožjih prijateljev v imenu vseh njih, katerih predsednik ste postali.

"Poznam vašo skromnost in vem, da bi rajši, da ne govorim. Pustite radi dostojanstva vašega sedanjega mesta. Pustite pa tudi radi navdušenja, katerega boste potrebovali. Vaša čast ni mala, še večje pa je vaše breme skrbi in odgovornosti. Čast ne pride nikoli sama. Spremlja jo vselej tudi butara dolžnosti in težke odgovornosti.

"Gospod Grdina, za enkrat niste več samo Anton Grdina. Odkar ste se povrnili iz vašega zadnjega pota, ste javna oseba. Dokler vam je čast biti prvi Slovenec v Ameriki, bodo odprta na vas pri vsaki stopinji oči, ne le Slovencev, ampak tudi marsikaterega drugorodca. Opazovali vas bodo ljudje od vseh strani. Vaši prijatelji, da vam pomagajo, da vas navdušujejo za dobro; vaši sovražniki, ki bodo po večini le sovražniki križa Kristusovega; da vam, če mogoče, zavirajo pot do uspešnega delovanja, da vas kritizirajo in vničijo vaš upl.

"Toda, čeprav boste opazovani od vseh strani, četudi je odgovornost velika, čeprav včasih mogoče še iz svojih lastnih vrst napačno sojeni, imejte vselej pogum! Vsaka vaša beseda naj bo dvakrat premišljena, vsak vaš korak dobro prevdaren in zanesljiv. Ko pa ste enkrat prepričani, da ste na pravem, ako se še z vami strinjajo ostali glavni odborniki, ali vsaj večina, potem pa naprej do zmage, kajti z vami bodo vsi dobri člani in članice, z vami bo tudi Bog.

"Uverjen sem, da bi si za enkrat Jednota ne mogla izbrati boljšega vodje, kakor si ga je izbrala v vas. Poznam vaš značaj. Če bi bila pripravljena za vas tudi raženj in žerjavica, bi vas nikdar ne prestrašila na kako postransko pot.

"Naša Jednota je Katoliška in ostati mora Katoliška. To zahtevamo, pa nismo radi te zahteve nobeni fanatiki. Kakor druge Jednote ne pustijo, da bi se umešavale verske točke, tako ne smemo pustiti mi in ne bomo pustili, da se v našo Katoliško Jednoto urivajo zahrbtni protiverski stvari. Nekatoliške Jednote ne pustijo nobenega verskega vpliva. Prav tiste pravice imamo i mi, da branimo našo Jednoto pred protiverskim fanatizmom. Mi živimo v isti svobodni Ameriki, kakor naši verski nasprotniki.

"Toda, dragi prijatelji, če se to vidi dosledno in je dosledno, ne godi se pa vselej tako. Ni ga človeka bolj pedoslednega kakor so nekateri naši protiverski fanatiki. Sami zase hočejo svobodo. Sklicujejo se pri vsaki priliki na svobodo. A v isti sapi pa odrečejo versko svobodo vsem, ki se ne strinjajo z njimi in jih sovražijo.

"Ne bodimo pa mi taki. Če smo katoliki, katoliška vera nas zobrazuje in nas uči bližnjega ljubiti, pa naj bo prijatelj ali sovražnik. To se pravi nikomur ne želiti ne storiti hudega.

"Istina je, da smo Slovenci v Ameriki iz verskega ozira razcepjeni. Nesrečni naši rojaki so vero izgubili. Priznajmo to in se potem ravnajmo. Bodimo prijazni in spoštni občevarju z njimi. Toda, kadar pa se hočejo dotakniti naše sv. vere, takrat pa bodimo odločni brez vsega cincanja in recimo, 'hands off'!"

"Nobenega kompromisa ni mogoče v tem. Kar nam je razodel Bog, kar nas je učil Zveličar sveta in nas danes po svoji sv. Cerkvi še učil, tega mi ne moremo ne zmanjševati, ne večati. To je naša dedščina, katero hojmo veselo deliti s svojimi brati, ne pustimo pa se iste oropati.

"In vi, Anton Grdina, imate danes v rokah poveljstvo nad slovenskimi četami Božjega Kraljestva v Ameriki. To poveljstvo je bilo zaupano vam, ko ste bili izvoljeni za predsednika K. S. K. Jednote.

"Prosim vas v imenu Njega, kateri je odkupil slovenski rod s svojo krvjo, kakor je odkupil vse druge rodove sveta, rotim vas pri brojem številu neumrločih duš slovenskega naroda v Ameriki, da ne mirujete in ne odnehate, dokler ni odsekana zadnja glava brezverskega zmaja, ki se je ponekod priril v naše srede, in sedaj zastuplja s svojo mrzlo hudobno silo člane naše katoliške Jednote.

"Vem, da je s tem mnogo pričakovano od vas. Vem tudi, da čim večja izguba prej vladarju teme, tem strašnejši so njegovi naskoki. Vem, da ste le slabotni človek. Toda pogum!

"Z vami je On, ki si je za prenovitev celega sveta izvolil 12 neučenihi, plašnih ribičev. Kraljestva s svojimi trdnjavami in mnogobrojnimi dobro oboroženimi vrstami so hoteli prepričati to reformacijo. Pa sovražne trume so popadale, trdnjave so se zdrobile v prah, in kraljestva razpadla in izginila skoraj iz spomina tako temeljito, da jih omenja le še kak mali kotiček v svetovni zgodovini. Kraljestvo Križanega pa je prodrl v nadaljne dele sveta in Njegov križ še danes leskeče po celum svetu visoko nad zemljo, kot žugajoči prst božji vsem onim, ki bi se drznili nastopiti pot nasprotstva.

"Toraj še enkrat vam kličem: Pogum! Previdno, pošteno, ljubezljivo, toda neustrašeno napreji!

"Pri vsem tem pa ne pozabite na Njega, čegar zastavo boste nosili. Ako pride dan, da boste mislili, da ne morete dalje, da je breme pre težko za vašo ramena, da so polakušnje pretežavne, stopite pred šotor vašega Kralja, poklekajte pred njegov tabernakel in zagotovim vas, da ne boste nikdar omagali.

"Da, dragi prijatelj, čakajo vas dnevi veselja in srečnega zavedanja dobro izvršene dolžnosti. Čakajo vas pa tudi dnevi velikanskega napora in skrbi in marsikatero neljubó razočaranje. Pa naj bodo zapreke še tako nepredrljive, skrbi še tako velike, nasprotna sila še tako strašna, nič strahu prijatelji! Nič odnehanja vodja krščanskih čet, napreji! In hoc signo vinces. V tem znamenju boš zmagal za Boga in narod!"

Temu je sledila sledeča pozdravna deklamacija, pri kateri je osemletna Agnes Mally, hčerka predsednice dr. Marije Magd. Mrs. Helene Maly izročila preds. Grdini krasen šopek svežih cvetic in pozdrav in znak spoštovanja:

"Napočil je veselja dan
Za našo naselbino,
Ze dolgo vsem pričakovan:
Sobrata da — Grdino,
Pozdravimo v krogu tem
Kot našega očeta.
In kot voditelja vsem
Za tri prihodnja leta.
Da njemu stisnemo roke,
Ki polne so dobrote.
Da mu odkrijemo srce:
Predsedniku Jednote!
Poglejte članstvo zbrano tu
Od društev dveh kot eno!
Poglejte naše Vidovce,
Marijo Magdaleno!
Prišli smo skupaj da vam čast,
Dajemo in poklone.
Ker ste dobili Vi oblast
Predsednikove krove.
Kako ponosni, srečni vsi,
Smo danes tukaj zbrani,
Da ste gospod predsednik Vi,
Kot časten gost med nami.
Pri tem vam obljubujemo
Ljubezen, spoštovanje;
Saj skupaj vsi delujemo.
To vzemite na znanje.
Naj cvetke te vam služijo
V dokaz in potrdilo,
Da srca naša družijo
Se z vašim srcem milo.
"Bog živi Vas!" — Vam kliče zdaj
Sentkraljska naselbina:
Bog živi in ohrani naj,
"Predsednika Grdina!"

Tega prizora je bil br. Grdina tako ginjen, da je ljubko deklico objel in poljubil vesolja.

Na tem banketu so govorili še sledeči: br. John Zujich, nadzornik K. S. K. J., urednik "Glasila" Iv. Zupan, župnik cerkve sv. Vida Rev. J. Ponikvar, dalje Rev. Jos. Škur, Mr. John Gornik, predsednik Slov. Dobrodelne Zveze, Cleveland, O., Mr. Primož Koroj, gl. tajnik označene zveze, br. Jos. Grdina, nečak slavljenca in sedanji tajnik dr. Srca Jezusovega št. 172 West Park. O. in br. Al. Zužek, 11. odvetnik KSKJ.

Po končanih govorih okrog 11. ure se je br. A. Grdina vsem navzočim in celi ostali clevelandski naselbini iskreno zahvalil za ta, povsem nepričakovani pozdravni večer; zaeno je pa v krasnih besedah orisal s kako večjo vneto bo šel sedaj na delo v korist naše Jednote.

Zaključek banketa smo dovršili z znano himno "Hej Slovani!" nakar se je razvil živahen ples, ki je trajal do 2. ure zjutraj. Drugo jutro je prejel uredništvo "Glasila" po Special Delivery od br. glavnega tajnika KSKJ. sledeče pismo, namenjeno za oni slavnostni večer. Pismo prjebčujemo na tem mestu, ker itega nismo mogli valed zakasnelosti navzočim na banketu prečitati. Pismo se glasi sledeče:

Joliet, Ill. 22. jan. 1924

"Spoštovani sobratje in sestre zbrani na družabnem sestanku prirejenem v počast sobratu Antonu Grdina, gl. predsedniku K. S. K. Jednote:

Zal mi je, ker mi ni mogoče biti osebno prisoten pri slavnostni prireditvi, toda v duhu sem z Vami in z Vami vred ključem Bog živi predsednika K. S. K. Jednote sobrata Antona Grdina. Naj mu da Vsegamogočni zdravje in moč, da bo za mogoč voditi našo dično organizacijo po poti napredka, miru in bratske ljubezni. Pomnite dragi mi sobratje in sestre, da je služba glavnega predsednika Jednote v zvezi z različnimi težkočami, težavami, napornim delom in trudom. Zato je dolžnost celega glavnega odbora Jednote, kakor tudi vsakega posameznega člana in članice, da mu stojimo na strani in delu pri težavnem delu pomagamo. Kajti le v skupnem delu in bratski vzajemnosti nam je napredek Jednote zagotovljen.

Bog živi torej našega glavnega predsednika in vse članstvo naše dične organizacije!

Naprej za napredek in procvit K. S. K. Jednote!
Z vdanostnim pozdravom,

Josip Zalar, gl. tajnik.

OPOMBA: Med banketom je bila prečtana tudi naslednja brzojavka duh. vodje K. S. K. J. Luka Gladeka iz Steeltona, Pa: "Draga mi družba! Sobrat Anton Grdina je prepričan katoličan, ki pozna vsakega; Tudi je vrl Clevelandčan. Sedaj pa le breme na njega naložite, da ga bo zvesto z Vami in v katoliškem duhu nosil.

Uradna naznanila.

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA K. S. K. JEDNOTE.

Važno za krajevna društva!

V blagohotno uvaževanje vsem krajevnim društvom, ki še niso pristopila v bolniško centralizacijo, da je bilo na letni seji glavnega odbora sklenjeno, da se rok prostega pristopa v ta oddelek podaljša še za nadaljna dva meseca, to je do 31. marca t. l.; do tedaj imate še lepo priliko pristopiti v centralizacijo brez kake pristoppine in brez zdravniške preiskave.

Valed tega svetujem vsem onim društvom, ki ste name ravali pristopiti v bolniško centralizacijo, da to sedaj storite; po preteku tega časa nastanejo zopet drugačni pogoji za pristop. Več o tem v prihodnji izdaji "Glasila."

S sobratskim pozdravom,
Anton Grdina, glavni predsednik.
Cleveland, O., dne 28. januarja 1924.

Imenovanje stalnega potovalnega organizatorja in lokalnih organizatorjev K. S. K. Jednote.

S tem uradno naznanjam, da po sklepu letne odboro ve seje uradno imenujem za stalnega potovalnega organizatorja novih društev K. S. K. Jednote, vriega moža in našega sobrata Leon Mladiča, ki je vzoren katoličan in ob enem tudi zastopnik katoliškega lista "Edinost." Ker brat L. Mladič vedno potuje od naselbine do naselbine, bo torej vršil to delo povsed, kjer bo prilika. Njega vam tople priporočam, da mu greste na roko, in on vam bo dajal vsa navodila in pomagal pri ustanovitvi novih društev.

Nadalje je bilo sklenjeno na gorioznačeni seji, da naj imajo nalogo lokalnega organizatorja vsi tajniki in tajnice krajevnih društev; valed tega jih s tem uradno imenujem in proglasim takim z opombo, da bodo ti lokalni organizatorji deležni istih nagrad. Torej hitimo vsi na delo za nova društva, več članstva in večjo K. S. K. Jednoto!

S sobratskim pozdravom,
Anton Grdina, glavni predsednik.
Cleveland, O., dne 28. januarja 1924.

POZIV NA "AMERIKANSKEGA SLOVENCA"

Ker je bil v številki 10 "Amerikanskega Slovenca" priobčen lažnjivi in žaljivi napad na glavne uradnike naše K. S. K. Jednote, ki je bil v isti številki izšel uradni zapisnik odborovega zborovanja, in ker se je s tem lažnjivim napadom dalo Jednotnemu članstvu krijo mišljenje in slab vtis na glavne uradnike; in ker je bil to je namen "A. S." zmanjšati vpliv novih uradnikov Jednote, zatorej jaz, kot glavni predsednik zahtevam od "Amerikanskega Slovenca," DA VSE TO TEKOM DVEH TEDNOV ZADOSTNO PREKLICE, drugače bo Jednota nastopila druge korake; kajti ni Jednota odvisna od "Amerikanskega Slovenca," pač pa je nasprotno.

Nadalje opozarjam "A. S.", da drži svoje roke proč od Jednotinega gospodarstva, kajti se poprej prizadete Jednotine rane še niso zaceljene. Jednota ima danes 20 mož in eno ženo, ki so dovolj zmogni voditi sami vse Jednotine posle, ne da "A. S." čuva njeno članstvo; pregovor pravi, "da mačka še ni nikdar čuvala dišečih klobas." In zadnji vai članek, v katerem nam predhčijate, naj mi nikar ne razburjamo članstva Jednote, ta članek vam alihi dobesedno, to ste dokazali z Vašo nestrpnostjo.

Ako pa bo "A. S." še nadalje in preveč skrbel za Jednotin urad, in ako boste le naprej in naprej moledevali, potem bo članstvo Jednote nekoč prisiljeno, da pobere sila in kopita in se preseli proč od takega soseda, kakor ga ima Jednotin urad. Toliko za danes.

ANTON GRDINA,

glavni predsednik K. S. K. Jednote.

V Clevelandu, Ohio, dne 28. januarja, 1924.

Nadaljevanje uradnega naznanila na 5 strani

ZAHVALA.

Zopet v Clevelandu.

Kako najti primernih besedi, da izrečem zadostno zahvalo vsem mojim dragim prijateljem in sobratom, duhovnikom in drugim odličnim osebam, za vse, kar so mi izkazali 23. januarja večer na onem pozdravnem banketu v Clevelandu. Vem kaj bodem storil. — Obrnil se bodem do vse moje armade, do članov in članic K. S. K. Jednote in bodem v njihove mu imenu izrekel naj iskrenejšo zahvalo za vse besede, katere so se govorile v počast naš materij Jednoti, kajti to kar ste storili meni, ste storili to kot predsedniku K. S. K. Jednote, torej se razume, da ste storili to Jednoti in počast.

Vi častiti gospodje duhovniki, kateri ste posetili ta večer z

Vašo navzočnostjo, z Vašimi govori in častitkami, bodi vam stotera zahvala! Vaše besede, posebno še besede spoštovanega g. Rev. J. J. Omana mi ne morejo iz spomina; in vsi drugi odlični gostje, društveni uradniki in članstvo, kateri ste toliko žrtvovali iz lastnih žepov, da ste priredili tako vesel in živahen večer, bodite toraj v imenu vsega Jednotnega članstva tisočkrat zahvaljeni, kajti dali ste s tem zopet novega življenja daleč na okoli po širni Ameriki drugim društvam, katerih pozornost ste zopet potegnili na Cleveland. Vsem pa obljubujem da tega tudi jaz ne bodem nikoli pozabil; zadolžen sem sedaj pred vami in ta dolg bodem skušal tudi z obrestmi povrniti. Bodite prepričani, da se z vami rađuje in veseli vse članstvo Jednote vselej kadar se nekaj priredi Jednoti v počast. Sedaj mi ne preostaja drugega, kakor da delam neumorno z ljubeznijo do vas in vsega Jednotinega članstva. Vaš predsednik in zvest prijatelj, Anton Grdina.

ZGODOVINA SMOĐKE.

Meseca januarja t. l. se bo v mestu New York obhajalo posebne vrste slavnosti, 125 letnice obstanka smodke, ali cidajalci tobaka velike predpri gare. V to svrho delajo progravo, da se tej splošno znani jubilejntini izkaže primerno čast. Pripravljajo se celo na neko posebno gledališko predstavo, kjer bo igrala smodka glavno ulogo.

Vprašanje nastane, če je ta ljubljenska tobakarjev v resnici pred 125 leti zagledal luč sveta ali ne? Ali ni bila smodka že prej v Evropi znana? Iz nekakega leksikona posnemamo, da je bila prva tobakna tovarna ustanovljena že leta 1788 v Hamburgu na Nemškem. Dajlje nam kaže zgodovina, da so neke vrste smodke kadili že Indijanci v Centralni in Severni Ameriki pred več stoletji. O tem je sledeče pisal tudi odkritelj Amerike, nepozabni Kristof Kolomb, ko se je vrnil s svojega prvega potovanja v novem svetu:

"Na našem povratku smo našli več Indijancev obojega spola, ki so držali v rokah na pol obžgane kose neke vrste rjave rastline. Ti kosi so bili skupaj zviti iz suhega listja v en večji list, katere so na enem koncu prižgali, na drugem koncu pa vlekli v ustah, da je iz njih pihal dim. Na ta način so se Indijanci vsled kade nja omamili in vpijanili. Indijanci imenujejo te male paličke 'tobacco.'"

O tobaku je bilo torej znano že leta 1492, ko je Kolumb Ameriko odkril. Iz Kolumbovega poročila lahko posnemamo, da beseda tobak ne znači rastline ali zelišča, temveč okrogel zvitek, obdan s suhim listom tobakove rastline. Beseda "cigara" je dvojnega izvora: španskega "cigaros" in nemškega "ziehjern;" koji je na mestu, ali pravilni, je težko dognati. Tako je tudi težko dognati, kdo je prišel prvi na misel, da je pričel zvijati moderno izdelane smodke. Newyorčani hočejo letos proslaviti menda samo 125 letnico, odkar je bila v New Yorku ustanovljena prva moderna tovarna smodke in bodo nedvomno pri tem letos naredili izborno kupčijo.

Zdi se, da vodijo vsa pota do Kristusa. Mlada Francoska se je pokristjanila od poganov. Zadnji apostol kmetijske pameti je osamljen kakor v zasmeh v svoji peklenski samoprevari.

Svoji nesreči se zahvali, da si prišel do neskončnosti.

Pristopajte h K. S. K. Jednoti.

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1895.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. SOLVENTNOST K. S. K. J. ZNANA 100.00%

Od ustanovitve do 1. decembra 1923 znaka skupno izplačana podpora \$2,290,995.00.

GLAVNI URADNIKI: Glavni predsednik: Anton Grdina, 1053 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Glavni podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.

II. podpredsednik: Anton Skubic, P. O. Aurora, Minn.

III. podpredsednik: Mrs. Mary Prisdan, 723 Ga. Ave., Sheboygan, Wis.

Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajnik: John Grabek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja: Rev. Luka Gladek, 395 So. Second St., Steelton, Pa.

Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grabek, R. 303 Amer. State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR: Frank Opeka, 26-10th St., North Chicago, Ill.

John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

John Gern, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

John Zulich, 6426 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Martin Shukle, 811 Ave "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR: John R. Sterbenz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

Martij Krémecsek, 2004 Coulter St., Chicago, Ill.

Frank Trempush, 42-48th St., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR: John Dechman, Box 529 Forest City, Pa.

John Murn, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.

John Butkovich, 1201 So. S. Fe Ave., Pueblo, Colo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE": Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Telefon: Randolph 628.

Vsa pisma in denarne zadeve, kakorže se jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise društvene vesti razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GL. TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

Novo društvo sprejeto. Društvo sv. Jožefa, št. 175, Summit, Ill., sprejeto v K. S. K. Jednoto 10. januarja, 1924. Imena članov in članic:

25019 Pelko Florijan, roj. 1897, R. 26, zav. za \$1000, 25020 Pelko Frank, roj. 1894, R. 29, zav. za \$1000, 25021 Keržič Josip, roj. 1890, R. 34, zav. za \$500, 11049 Pelko Antonija, roj. 1900, R. 24, zav. za \$1000, 11050 Kovacik Marija, roj. 1897, R. 26, zav. za \$1000, 11051 Pelko Amalija, roj. 1897, R. 27, zav. za \$1000, 11052 Keržič Anna, roj. 1888, R. 36, zav. za \$500 in 11053 Poljak Marija, roj. 1884, R. 40, zav. za \$1000. Društvo šteje 8 članov in članic.

Josip Zalar, glavni tajnik.

Spojitev društev. Društvo sv. Srca Jezusovega, št. 54, Chisholm, Minn., se je dne 1. januarja, 1924 združilo z društvom "Friderik Baraga," št. 93, K. S. K. Jednote, Chisholm, Minn.

Josip Zalar, glavni tajnik.

Prošnja novega društva za sprejem v Jednoto. Novoustanovljeno društvo v Detroit, Mich., prosi za vopremem v K. S. K. Jednoto:

Imena prosilcev in prosilk so: Ana Vertin, Angela Zunich, Katarina Madronich, Marija Zunich, Ana Prebelič, Marija Prebelič, Ana Saitz, Ana C. Sunick, Marija J. Sunick, Josip Bahor, Rudolf Vertin, John Elenich, John Vertin in Josip G. Elenich.

Josip Zalar, glavni tajnik.

NAZNANILO ASESMENTA 2-24, ZA MESEC FEB. 1924.

Imena umrlih članov in članic. Zaporedna št. v letu 1923:

145 15487 JERNEJ STEFANICH, star 42 let, član društva sv. Janka Krstnika, št. 14, Butte, Mont., umrl 29. dec. 1923. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 22. novembra, 1909. R. 34.

146 1012 FRANCISKA JERIC, stara 65 let, članica društva sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, Ohio, umrla 30. dec., 1923. Vzrok smrti: Mrtvoudnost. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901. R. 55.

147 5350 MARIJA KLUN, stara 44 let, članica društva Marije Čistega Spočetja, št. 104, Pueblo, Colo., umrla 31. dec., 1923. Vzrok smrti: Vodenica. Zavarovana za \$1000.00. Pristopila k Jednoti 1. avgusta, 1912. R. 36. Leta 1924.

1 33 NICHOLAS SIMEC, star 67 let, član društva sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill., umrl 4. jan., 1924. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1,000.00. Pristopil k Jednoti 9. januarja, 1898. R. 50.

2 13985 DAVORIN CVENK, star 47 let, član društva sv. Alojzija, št. 47, Chicago, Ill., umrl 5. jan., 1924. Vzrok smrti: Vnetje mozgan. Zavarovan za \$1,000.00. Pristopil k Jednoti 17. maja, 1909. R. 38.

3 4419 KATARINA ROPAR, stara 42 let, članica društva sv. Barbare, št. 92, Pittsburgh, Pa., umrla 1. jan., 1924. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$1,000.00. Pristopila k Jednoti 17. februarja, 1910. R. 33.

4 9749 JOHANA STERK, stara 18 let, članica društva sv. Ane, št. 123, Bridgeport, Ohio, umrla 4. jan., 1924. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 18. septembra, 1921. R. 16.

Imena poškodovanih in operiranih članov in članic. Tekoča številka v letu 1923.

155 1824 JOZEF LUKEZICH, član društva sv. Jožefa, št. 38, Riggs, Ia., poškodovan 23. oktobra, 1922. Opravičen do podpore \$250.00 za izgubo vida na desnem očesu.

156 7819 LEOPOLDA HOCEVAR, članica društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 6. nov., 1923. Opravičena do podpore \$50.00.

187 10859 JOHANNA DULLER, članica društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 11. dec., 1923. Opravičena do podpore \$50.00.

153 16317 PETER SRAJBAR, član društva sv. Alojzija, št. 95, Broughton, Pa., operiran 10. sept., 1923. Opravičen do podpore \$50.00.

159 24974 ANTON REPENSHEK, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., operiran 14. nov., 1923. Opravičen do podpore \$50.00.

160 22219 ŠTEFAN KLARIC, član društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., operiran 15. okt., 1923. Opravičen do podpore \$50.00.

Leta 1924. 1. 7121 ALOIS ZUPANČIČ, član društva sv. Vjda, št. 25, Cleveland, Ohio, operiran 7. nov., 1923. Opravičen do podpore \$50.00.

2 6942 NIKOLAJ CHURAZI, član društva Marije Device, št. 33, Pittsburgh, Pa., operiran 31. okt., 1923. Opravičen do podpore \$50.00.

3 3755 MARY MURGEL, članica društva sv. Cirila in Metoda, št. 45, E. Helena, Mont., operirana 19. nov., 1923. Opravičena do podpore \$50.00.

4 18070 ANTON BARKOVIČ, član društva Marije Sedem Zlato, št. 50, Pittsburgh, Pa. Poškodovan 14. avg., 1923. Opravičen do podpore \$250.00 za izgubo vida na levem očesu.

5 24859 FRED ARKO, član društva sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, Ohio, operiran 16. nov., 1923. Opravičen do podpore \$50.00.

6 16950 VALENTINE MARN, član društva sv. Antona Padovanskega, št. 72, Ely, Minn., operiran 5. dec., 1923. Opravičen do podpore \$50.00.

7 19196 MATIJA KOSMERL, član društva Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., operiran 9. jan., 1924. Opravičen do podpore \$100.00.

8 3042 ANNA SORČIČ, članica društva sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill., operirana 3. nov., 1923. Opravičena do podpore \$50.00.

Josip Zalar, glavni tajnik. Joliet, Ill., 26. januarja, 1924.

FINANČNO POROČILO KSKJ. za dec. 1923. Aesment št. 12-23.

Table with columns: Dr. št., Plačani na ase., Smrtnina, Poškodovina, Centr. bol. podp. Rows include various members and their contributions.

Table with columns: 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

RAČUN "GLASILA K. S. K. JEDNOTE" za II. polovico poslovnega leta 1923. (Od 1. julija do 31. decembra 1923.)

Table with columns: DOKHODKI, Prejeti iz gl. urada, Naročnina, Za vglase, Skupaj. Rows include monthly income and total for 1923.

Table with columns: IZDATKI, Plača u. redniku, Tisk lista, Poština, Razno, Skupaj. Rows include monthly expenses and total for 1923.

REKAPITULACIJA.

Summary table with columns: Prenos bančne vloge, Dohodki za 6 mesecev, Dobrodo skupaj, Izdatki za 6 mesecev, Preostanek na banki.

IMETJE K. S. K. JEDNOTE PRI "GLASILU" DNE 31. DECEMBRA 1923.

Table with columns: Depozit na pošti, Kredit pri plačanih oglasih, Oprava (Fixtures), Inventar knjig, Adrenar lista.

PREGLED DOBIČKA ZA II. POLLETJE 1923

Table with columns: Članstvo je vplačalo, Iz Jednotine blagajne, Manj prejeta kot vplačano, Imetje pri "Glasilu", Razlika.

Cisti polletni prebitek Nadzornikom K. S. K. J. obratno v pregled predloženo. Joliet, Ill. dne 16. januarja 1924.

Josip Zalar, gl. tajnik, Ivan Zupan, upravnik lista. S tem potrjujemo, da smo danes, dne 16. jan. 1924 knjige in račune upravnika "Glasila" pregledali in našli vse v popolnem redu.

Država Illinois ss. Okraj VIII. Zapisano in podpisano v moji prisotnosti, danes, dne 16. jan. leta 1924. (Pečat) Anton Nemanich, ml. javni notar.

Finančno poročilo Mladinskega oddelka K. S. K. Jednote. Za mes. dec. 1923.

Table with columns: Dr. št., Plačana vsota. Rows include monthly financial data for the youth department.

Table with columns: 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172.

Preost. 1. dec. \$31,016.75. Prejeti od društev 1,172.25. Obresti 8.93. Dobicek pri nakupu qbeznic 50.00. Skupaj \$32,247.93.

IZPLAČALI: Posmrtnine \$ 74.00. Za prestop med članice in članice 150.00. Za upr. stroške 80.00 \$ 304.00.

Preostanek 31. dec. 1923 \$31,943.03. Joliet, Ill. 2. jan. 1924. JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

SVOJI K SVOJIMI

Podpisani toplo priporočam rojakom Slovencem in bratom Hrvatov v Pueblo, Colo. svojo trgovino z obleko za moške in otroke; v zalogi imam tudi veliko izbero čevljev za ženske, sprejem tudi naročila za nove moške obleke po meri.

JOHN GERM, Slovenki trgovec. 817 East C. St. Pueblo, Colo.

S tužnim srcem se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam prišli na pomoč, ter nam pomagali ob času bolezn in smrti naše drage in ljubljene hčerke, ozi. sestře

gdč. JOHANA ŠTERK.

Ki je dne 4. januarja 1924 za vedno v Gospodu zasopala.

Lepa hvala vsem darovalcem cvetlic. Lepa hvala vsaj društvu sv. Ane, št. 123, K. S. K. J. za kranični venec in ker so me članice polnoštevilno videlile pogreba. Ter posebno upravniki k večjemu počitku. Priporočamo jo v molitve in blag spomin.

</

Sentklairski paberki.

(Piše urednik)

Ze več rojakov me je vprašalo, kje sem pustil minuli teden svoj paberški "cekar." Za paberkovanje so baš v tej hudi zimi nastopili zlahka časi, poleg tega je pa tudi težavno, če človek potuje z doma v kako drugo mesto in celo v drugo državo. In vendar se je moj cekar napolnil z razpovrstnim novim gradivom, čeprav ni tako zanimiv.

Kaj naj rečem o Jolietu? Mraza so imeli tam predzadnji teden 16 stopinj pod ničlo, v Clevelandu ga je bila pa samo 10. Baš vsled hudoga mraza je iz Jolietu mnogo Mehikancev popihalo domov, ker bi jih zeblo v "overalls" hlačah. Ni ti enega nism videl. Mislim, da na Scott cesti nič ne žalujejo za njimi. To je dalo tudi povod, da je Sweet Orrova tovarna prenehala poslovati.

"Klin s klinom," pravijo Jolietčani, ko si v hudem mrazu krepčajo grla s finim mrzlim pivom po 25 centov vrček. Tudi mene je mikalo na Golobčev kornec k "Jimu." Dospel si tja, sem pa pronašel, da na onem vogalu sedaj prodajajo moške arajce in klobuke. Kolika prevara!

Ta prevara se mi je pa izpremenila v veselje tri vrata naprej pri Dušatovem Franku, kjer sem si lahko dušo privezal. Za prizgrikek mi je ponudil sveže pečene klobase, epoldne pa divjega zajca, kisló re-po in starokrajaki "štrudel." Vprašal sem Dušatovega štirinogatega "Jakata," če je Frank res onega zajca ustrelil, pa mi je samo nekako čudno z repom pomigal.

Pravijo, da bodo dobili v Jolietu še veliki zvon in uro v obeh stolpih. Potem se bodo pa Jolietčani v resnici lahko postavili. Pa tudi nas pri sv. Vidu bodo čez čas zvonili večji zvonovi v novi cerkvi; pa tudi brez take ure ne bomo, čeprav je še nima Mr. Černe v zalogi. V Jolietu imajo cerkev z dvema stolpoma, pri nas v Clevelandu jo bomo pa zgradili s tremi, morda celo s štirimi.

V Chicagu sem se mudil samo 12 ur. Če bi bil prej vedel, da bom imel toliko sitnosti vsled premembe obraza, bi se ne dal nikdar obriti!

Sedeli smo za mizo pri kosilu. Nudeljski na juhi so bili tako delikadni, da sem jih po-uzil kar dva krožnika. Podturnčan iz Brooklyna pa kar—tri. Samo žefrančka je še manjkalo na juhi. Pa kaj to, kaj nam je nosil društveno vino na mizo živi g. Žefran.

Zvečer smo imeli za okrepčilo prekaljene kranjske Kremščeve klobase s kislim zeljem, katere oglašuje v "Edinosti." Nastala je med nami burna debata vsled teh klobas. Jaz sem rekel: "To so klobase mojstra Kremšca." Drugi je omenil: "Ni res, to so svinjske klobase." Tretji: "Ni res, to so morda prašičje?" Kake klobase smo imeli ondi za večerjo, še danes ne vem, samo da niso bile—pasje!

Vse mize so bile okrašene z rožami. Ni čuda! Ravno čez cesto je velik cvetličnjak. Samo starokrajakega rožmarina in roženkravca še nimajo. Naš clevelandski "bunch" je prišel domov ves v "nagelčkih" in rožkah.

Pred odhodom iz Chicaga smo se ob zvokih "fermonke" še prkar zavrteli. Jaz sem zaplesal enkrat sam s seboj, da nisem vsled nerodnosti stopil kaki plesalki na kurja očesa.

Najboljšo in najbolj varno dvorano za ples imajo Chikagžani na W. 22nd St. in S. Lincoln St. v pritličju, ker so njena tla cementovana. Ondi lahko vsak plesalec še tako s petami ob tla buta, pa se ne bodo vdrla.

Glede slovenskih kuharic v Chicagu rečem samo to: "Srečni možički, ker imajo tako izborne mojstrice kuharske umetnosti." Meseca julija se morda zopet vidimo v Chicagu na slavnosti 30 letnice Štefanovcev?

Zdaj pa preidimo na našo sentklairsko naselbino. Blata in mraza imamo tudi mi "lots" ali dosti; še preveč. In čeprav je tudi pri nas včasih prava sibirski zima, se promet na St. Clair Ave. ni nič izpremenil, pač pa naobratno: zdaj je še hušje, ker mora človek prezebovati, ko čaka trenutka, da jo bo smuknil čez cesto. V prihodnje bo treba poleg stolčka vzeti s sabo še kako kerezin pečko, da me ne bo zeblo med čakanjem, ali pa kak medvedji kožuh in muf.

Zadnji petek (nesrečni dan) je na St. Clairju med blizzardom zadela našega, še vedno samskega Tončka ta smola, da mu je veter klobuk čez cesto odnezel ravno pred naš urad. Junaški mojster Jaka, lastnik slavnostnega "Porkuša" je pa Tončev klobuk rešil. Pravijo, da bo zdaj Tone svoj klobuk pri Hafnerju "inšural" in ga poleg tega na vrh in verižico privezal. Dobra ideja!

Vsled hude zime se bo v Clevelandu tudi sol podražila. Ni čuda! Gospodarji hiš in gosposidine nočejo vsled komiditete snega pred hišo čistiti. Zjutraj natresejo na "side-walk" malo soli; čez par ur pa že ves sneg in led izgine. Praktično! Ni torej čudo, da delajo naši slovenski mesarji v bližini Sentklairja premalo slane klobase.

Ze parkrat sem omenil, da imamo pri nas v Clevelandu zelo "brihtne" pse; toda naše kočosi jih še za mnogo "bitajo." Ko sem šel zadnjič na delo sem na dvorišču opazil velik ogenj v nekem železnem sodu, kjer so sežigali smeti; poleg ognja so se grele tri lušne bele putke in veselja kokodaj-sale; toda vročekrvni petelin je pa daleč proč od ognja nekaj pa tleh brskal. Opazoval sem one "smart" putke, če bo mogoče katera kako jajce izlegla in takoj skuhala za zajterk? Mislim, da bo vsled "brihtnosti" naših kokošij cena jajc v Clevelandu kmalu padla.

Ko se vreme malo izpremeni, jo bom enkrat mahnil na obisk k "doftar" Zavbi v Kurjo vas. Obiskal bom na sentklairju tudi znanega profesorja kanarčoreje, Mr. Lunka, ko priredi prvi koncert z rmenokljunimi pevci.

Zadnje sredo smo počastili našega novega Jednotinega gospodarja v Jernejevi dvorani. Bogato obložene mize so se kar šibile okusnih jedil; vsega smo imeli v izobilju. Maliljeva "teta" so doma tako potice valjali in vlekli, da imajo morda še danes žulje na rokah; tudi nov valjar bo treba kupiti. Zadnje dni je bil v Maliljevi hiši potres (z rožinami); toda mi, na Bonna Ave. ga nisimo prav nič čutili isto noč.

Ko so prišle na vrsto fine "havana" smodke, so jih Suhadolnikov "stric" drugim s posebne vrste žveplenko prižigali, ki je bila tri palce debela in 12 palcev dolga, traska, oziroma pokrov "cigarbakse." Kdor pri malem šteti, ta lahko lačuje toliko hiš okrog Sent-

klairja!

V soboto popoldne bom nesel svoj znani stolček mojstru Widerwohlu v poprav, ker se mi je zadnje sredo v Knausovi dvorani polomil. Nevarnosti ni bilo k sreči nobene, čeprav so se vse noge onega stola zlomile. Za prestani strah mi bo dal naš Jernej tri suhe klobase in—??

Ze celih 15 let nisom plesal "polštertanca," toda oni večer so me spravili v svoj krog. Ubogi "polštri," koliko so morali pri cmokanju pretrpeti! Pri tem se mi je smilil tudi neki plesalec, ki ima hud revmatizem v kolenih. V prihodnje bomo rabili pri takem plesu posebne vrste "lojterce," ali "pruke," da že priletim plesalcem ne bo treba s težavo na tla poklekovati.

Ksaver Meiko:

Stara priča.

Siromašna žena je ležala bolna in je pričakovala smrti. Smrt sama ji ne bi bila strašna; zanj ji je življenje dalo malo dobrega, pač pa zvrhano mero prevar, krivic in bridkosti. Toda bila je mati. In puštiti hčerko samo na svetu, to ji je delalo ločitev bridko, to ji je težilo srce še v zadnjih trenutkih življenja. Zlasti, ker je vedela, da se nagiblje hčerka bolj na slabo stran; imela je to pač od očeta, ki je odšel po svetu, da ni vedela ona in ne nihče drugi kam.

"Pridna in poštena bodi, da me ne boš žalila še v grobu," je naročala hčerki z zadnjimi močmi ter je izdihnila.

Pokopali so mater. Hčerka ji je zasadila na gomilo prelepih belih lilij. Ves grob je bil en sam rožni grm.

Ker ni imela v vasi bližnjih sorodnikov, je šla hčerka po materini smrti v mesto in si je tam poiskala službo. A v šumu in hrupu mesta je kmalu pozabila matere in njenih naukov. Udala se je grehu in hudobijam.

Na grobu materinem pa so leto za letom rastle lilije. Nihče jim ni zalival, nihče ni pleleval z groba. A lilije so rastle in cvetele, kakor bi leto za letom na novo vzbrstele in vzcvetele iz srca materinega, ki še globoko pod zemljo ni nehala ljubiti hčerke.

Toda enemu so se ljudje silno čudili: z vsakim letom so postajale lilije bolj rdeče. Ne hipoma, polagoma, listič za lističem, cvet za cvetom.

Čudili so se, ker niso vedeli, da vsak hčerkin greh z neusmiljeno težo pade na materino srce v temnem grobu. In materino srce z novim grehom bridko zaplaka in zakrvari. In ob vsakem grehu privre iz globine groba krvava solza in se razlije kakor majhen rdeč madež čez beli cvet lilij.

Tako so z leti postali beli cvetovi lilij povsem krvavoderči.

A tekem let sta življenje in greh uničili mladost in lepoto hčerkino. In ko ji je življenje vzelo moč in krasoto, jo je izvrglo iz sebe. Kakor povodenj vrže iz sebe na obrežje blatno naplavino, tako je vrglo valovje življenja nekega dne to dekle v domačo vas, postarano in bolehalo, strto na duši in telesu.

V vasi je nihče ni maral. "Kjer si pustila zdravje in mlado moč, tam bi ostala še v boleznih in na stare dni," so ji govorili vaščani, gledali jo neprijazno in temno ter se jo ogibali.

Ker ni vedela, kam naj se obrne, kam se dene, se je zatekla na grob materin.

A kako se je začudila, ko je videla ves grob en sam grm lilij. In vsi cveti krvavoderči, kakor v sveži krvi okopani.

Pa ji je bilo po posebni mi-

losti, ki jo je za nesrečno hčerko pri Bogu izprošila rajna mati, razodeto, da so njeni grehi in solze, ki jih je v večnosti zanjo prejkotala mati, tako okrvavili cvete.

Tedaj je padla nesrečna žena ob grobu na kolena in je bridko in skesano zajokala. V žgočem kesanju je klečala tako dolgo ob gomili, tako dolgo močila s spokornimi solzami cvetje, da je izprala z njega vse krvave madeže.

Ko so bili cveti beli kakor sneg, je položila glavo na grob in je od žalosti in utrujenosti zadremala.

Ko je spala, pa je poslal Gospod Bog svojo dekle, blede smrt. Nalahko se je dotaknila speče, in tej v tistem hipu zastalo srce za vedno.

Njena duša pa se je v podobni bele ptičice dvignila iznad groba in je v naglem, radostnem poletu zletela v nebeske višave.

Slike iz Belokrajine.

Spisal dr. Franjo Ogrin.
(NADALJEVANJE)

Ta preklicana vojska! Koliko da opravka tudi ljudem za fronto in v postelji. Sredi trde noči, ko vojak tam daleč od bojnih poljanah na straži stoji, se zbudiš, razmišljaš in razglabljaš, dolgo, dolgo, dokler ti duh ne omaga in zopet zaspiš ali pa tudi ne. Tak je bil tudi naš Janez. Vrhu tega je Zagreb vplival nanj—Rezki zaporedni piški—Joža je poskušal kupljeno piščal—ga prebude. "Boš vstal," vpije nanj Joža, "po eni uri se odpeljeva." "Peklenska pokora, ravno sem malo zaspal, pa me ta šema zbudi."

Običajno delo pred odhodom. Pošteno plačata prenočišče in nekaj škode, ki sta jo napravila v hotelu, portirju pa stisneta—in kaj čete, vse se je podražilo—vsak eno svitlo kronico, pa jo ponosno odkorkata, kakor da bi bila dala najmanj polovico ekupička za belokranjske vole, prodane na Hrvaško—Ze sedita v vozu električne cestne železnice. Še enkrat pogleda Janez svojega sobojevnika, pa zopet sebe. On drži trdno palico v roki, Joži pa manjka lepi okrassek poštenega Kranjca—dežnik. "O ti pokora, kaj ne vidiš, da nimaš dežnika! Dva dni sem ga varoval, zdaj ga pa pozabiš v hotelu!" Na prvem postajališču izstopita; Joža, da gre po dežnik, Janez pa, da se pokaže solidarnega s svojim prijateljem v križih in težavah. "Hiti, bizgrec, da ne zamudiva vlaka," zakriči še Janez za Jožo, ki v polnem razmahu svojih moči, oziroma bolje dolgih nog, podira pred seboj zrak in ljudi—bodimo pravični, podri je samo enega otroka, enega odraslega moža pa pripravil v neprostovoljni koleb na daljavo 20 korakov. To je bilo zagrebškemu stražniku že preveč. Velik ko hraat, ponosen in resen stopi k preplašenemu Janezu in ga začne spraševati, kdo je in kdo oni. Janez jurist, ki se v sodni dvorani vedno pravočasno zave, ako je treba odgovoriti nasprotniku, tudi tukaj ni v zadregi in odločno odgovori: "E, pustite naju, rodoljubja sva iz kranjske dežele. Ona pokora je pozabil dežnik v hotelu, pa je s tem zapeljal mene, da kričim, ko sem še pri taroku tako miren, sredi lepega vašega mesta, sam pa prvi kakor bi bežal pred sovražnikom." In glejte čudo, oko postavje je zamigljalo in se z nasmehom odstranilo.

Edini odgovor, ko je zopet dobil Joža z dežnikom Janeza s palico, je bil: "E, glavno je zdravje, drugo, kakor pride." —Nato sta se v vlak, ki je spihal proti Karlovcu, najprvo nad vse od srca nasmejala; potem pa je zavzel Janez nepri-

čakovano pozo in dejal: "Reva zanikerna, glej, da ne prideva več v take diplomatske zapletaje, sicer ti odpovem zavezanostjo."

Vse je šlo sedaj gladko do Karlovca. Tu sta morala prestejati. Temna noč. Kam? V kavarno, ali tam so ju o polnoči ven vrgli, vlak pa je šel naprej šele ob 3. uri popoldne. Stopita v bližnji hotel. Vse tiho. Na zvonjenje in vikanje—in Kranjec zna vikati—nobenege odgovora. Slednjič se jima vendar posreči iztakniti sobarico, ki jima, vsa zaspana, pokaže sobe.

V Bujnjarcih je bilo treba zopet prestejati. Da bi vsaj teh paketov ne bilo toliko in pa—dežnika. Toda vse sta spravila vedno na varno, le dežnik se je hotel zopet potuhnuti in zaostati kakor vojak—ubežnik. Janez pa je še vedno o pravem času opozoril Jožo na to.

Vedno bliže domači postaji. Skrbno štejeta in pregledujeta zavoje, posebno jima je bilo na tem, da prineseta domov tudi trobento za fantka in piščal za srnjaka. In že zakliče sprevednik domačo postajo. V vrvenju in hlastanju, ko tišči eden noter, drugi ven, ko se brez čuta zadeva možki ob žensko, časi s telesom, še večkrat pa s prtljago, pobereta tudi naša izletnika vse svoje, pa hajdi dol. Zadovoljno jo mahata proti domu. Vlak se začne s hrčcem in piški premikati, ko Janez opazi, da manjka Jožetu lepi okraspek pravega Kranjca—dežnik, in kazaje za odhajajočim vlakom, še enkrat v ljudno ogovori svojega tovariša: "No, pokora, zdaj pa imaš—dežnik!" "Hvala Bogu in Majki bistriski, ena skrb manje!"

V Zeleniki.

Med vojno je duši silno dobro delo in telesu prijalo, ako je kak dogodek kakor komišja, izlet, povabilo ali podobno človeka iztrgal iz puste, enakomerne vojne vsakdanjosti in ga prenesel v drug kraj in med druge ljudi. (Tako je vabil vsako leto župnik Ivan Šašel v Adlešiče in pri njem se je vedno razvila neprilijena zabava in visoka narodna politika.)

Zato je povabilo veletržca Juraja Šterka iz Vinice poleti 1917, črnomaljsko družbo prijeto iznenadilo.

Na Vinici—in še delj—čez Kolpo na Hrvaško na gremo! Izvrstno! Naš vabitelj bo gotovo poskrbel, da vam v isti njegovi hrvaški lozi ne bo niti dolgčas—niti lakota.

Tako so se menili gospodje iz Črnomlja in se zibali v veseljem pričakovanju na duševni in telesni užitek, ki jih čaka v razboritem društvu in v lepi, prosti naravi. In prišla je nedelja z vabljivim solncem, obetajoč v vedno veselje in živahnost Vinici ter v daljnem bajnem Hrvaškem raztresenje, pozabljeno in pozabavanje.

Pa koliko jih je teh Črnomaljcev! Kar dva voza! Jadno peketajo konji po viniški cesti skozi Kanizarico, Kvasico, prijazni Dragatuš, Nerajec, Suhor in Staro Lipo ter prevozijo 18 kilometrov dolgo pot, ki se kljub značaju kot deželna cesta in kljub izvršenim popravkom, ne more šteti med najboljše, v slabih dveh urah.

Da, Vinica pozdravlja! Kako lep pogled je to! Tam zadaj srednji hrvaški hribi, nad strmim Kolpinim bregom pa bela ljubka vasica, pred njo čedna cerkvice z vitkimi topoli ob strani, na levi (proti vzhodu) hribček Žeželj z vinograd in lozami posejan, prav na vrhu pa romarska cerkvice Majke Božje Žeželjske.

čakovano pozo in dejal: "Reva zanikerna, glej, da ne prideva več v take diplomatske zapletaje, sicer ti odpovem zavezanostjo."

Vse je šlo sedaj gladko do Karlovca. Tu sta morala prestejati. Temna noč. Kam? V kavarno, ali tam so ju o polnoči ven vrgli, vlak pa je šel naprej šele ob 3. uri popoldne. Stopita v bližnji hotel. Vse tiho. Na zvonjenje in vikanje—in Kranjec zna vikati—nobenege odgovora. Slednjič se jima vendar posreči iztakniti sobarico, ki jima, vsa zaspana, pokaže sobe.

V Bujnjarcih je bilo treba zopet prestejati. Da bi vsaj teh paketov ne bilo toliko in pa—dežnika. Toda vse sta spravila vedno na varno, le dežnik se je hotel zopet potuhnuti in zaostati kakor vojak—ubežnik. Janez pa je še vedno o pravem času opozoril Jožo na to.

Vedno bliže domači postaji. Skrbno štejeta in pregledujeta zavoje, posebno jima je bilo na tem, da prineseta domov tudi trobento za fantka in piščal za srnjaka. In že zakliče sprevednik domačo postajo. V vrvenju in hlastanju, ko tišči eden noter, drugi ven, ko se brez čuta zadeva možki ob žensko, časi s telesom, še večkrat pa s prtljago, pobereta tudi naša izletnika vse svoje, pa hajdi dol. Zadovoljno jo mahata proti domu. Vlak se začne s hrčcem in piški premikati, ko Janez opazi, da manjka Jožetu lepi okraspek pravega Kranjca—dežnik, in kazaje za odhajajočim vlakom, še enkrat v ljudno ogovori svojega tovariša: "No, pokora, zdaj pa imaš—dežnik!" "Hvala Bogu in Majki bistriski, ena skrb manje!"

Med vojno je duši silno dobro delo in telesu prijalo, ako je kak dogodek kakor komišja, izlet, povabilo ali podobno človeka iztrgal iz puste, enakomerne vojne vsakdanjosti in ga prenesel v drug kraj in med druge ljudi. (Tako je vabil vsako leto župnik Ivan Šašel v Adlešiče in pri njem se je vedno razvila neprilijena zabava in visoka narodna politika.)

Zato je povabilo veletržca Juraja Šterka iz Vinice poleti 1917, črnomaljsko družbo prijeto iznenadilo.

Na Vinici—in še delj—čez Kolpo na Hrvaško na gremo! Izvrstno! Naš vabitelj bo gotovo poskrbel, da vam v isti njegovi hrvaški lozi ne bo niti dolgčas—niti lakota.

Tako so se menili gospodje iz Črnomlja in se zibali v veseljem pričakovanju na duševni in telesni užitek, ki jih čaka v razboritem društvu in v lepi, prosti naravi. In prišla je nedelja z vabljivim solncem, obetajoč v vedno veselje in živahnost Vinici ter v daljnem bajnem Hrvaškem raztresenje, pozabljeno in pozabavanje.

Pa koliko jih je teh Črnomaljcev! Kar dva voza! Jadno peketajo konji po viniški cesti skozi Kanizarico, Kvasico, prijazni Dragatuš, Nerajec, Suhor in Staro Lipo ter prevozijo 18 kilometrov dolgo pot, ki se kljub značaju kot deželna cesta in kljub izvršenim popravkom, ne more šteti med najboljše, v slabih dveh urah.

Da, Vinica pozdravlja! Kako lep pogled je to! Tam zadaj srednji hrvaški hribi, nad strmim Kolpinim bregom pa bela ljubka vasica, pred njo čedna cerkvice z vitkimi topoli ob strani, na levi (proti vzhodu) hribček Žeželj z vinograd in lozami posejan, prav na vrhu pa romarska cerkvice Majke Božje Žeželjske.

čakovano pozo in dejal: "Reva zanikerna, glej, da ne prideva več v take diplomatske zapletaje, sicer ti odpovem zavezanostjo."

čakovano pozo in dejal: "Reva zanikerna, glej, da ne prideva več v take diplomatske zapletaje, sicer ti odpovem zavezanostjo."

ma vse Slovence. Vsakemu ve kaj povedati, o njegovem delovanju, itd.

Politika je stopila močno na plan in govor izzveni v željo in prepričanje, da sedimo Slovenci in Hrvatje zadnjikrat vsaksebi, zadnjikrat vsak na drugem koncu, ker neizogibni razvoj našega narodnega pokreta nam prinese v kratkem od nas toli pričakovano Jugoslavijo, kjer bomo vsi eno in isto, vsi ne toliko Slovenci, Hrvatje in Srbi kot Jugoslovani!

Med tem govorom se je stabilila še zadnja napetost in izginilo preostalo nezaupanje. In gromovito pritrjevanje in življeno kliče zašume in nočejo prenehati, ko Hibšer konča.

Za njim vstane starina Lovšin, belih las, belih brk, častiljiv domoljub od nekdaj. Pozdravlja Hrvatje in govori o zvanju Slovanstva, da Slovan pa tudi Jugoslovani ni za to tu, da robuje tuju, Nemcu, Madžaru itd., ampak—govorniku zarašča glas in nadušenje—on mora voliti sam svojo usodo, streti tuje okove in si ustvariti boljše samobitno bodočnost. Zato vsi na krov za našo milo Jugoslavijo!!! In viharni kliči "Zivela Jugoslavija" buče v roždno tišino.

Da, da, mnogo jih je tu, ki goje že dolgo in odkrito to prepričanje in bi dali zanj življenje. Drugi so nosili gotovo še do zdaj iste misel, isto idejo v duši in srcu. Toda okoliščine so jih zadrževale, da se niso izražali, da so se kazali "ezervirane." Tu pa se je ob zlatopečenem janjčku, ob rujnem vincu, ob ognjeviti govornih odvezalo srce in razvezal jezik in vsi čutiljo pod dojmom, la jih je zibala slovenska mati, očitno slovansko in jugoslovansko.

Konec priložnja.

ZAHVALE.

Denjeni g. A. Mervar, izdelovalec harmonik, Cleveland, O. Naznanjam vam, da sem dobil harmonik v dobrem stanju; ker sem prav zadovoljen z njo, se vam lepo zahvaljujem za vaše delo, ker je v resnici najboljše, kar sem jaz še "trajal" harmonik. Še enkrat se vam lepo zahvalim za vaše delo in Vas pozdravljam:

John Potočnik,

Box 616, Standardville, Pa. Cenjeni rojak Anton Mervar: Naznanjam vam, da je moj prijatelj A. prejel harmoniko in vam je takoj poslal še ostalo svoto; tako mi je povedal.

Kar se tiče njega in harmonik, je prav v zadovoljstvo; je tako vesel, da ne more biti bolj in jako hvali vaše delo. Upam, da v kratkem dobim še naročnino za drugo harmoniko. Ob enem se vam tudi zahvaljujem za vaš koledar, ko sem ga prejel, kakor tudi naročnik se vam zahvaljuje za njega.

Torej vas končno lepo pozdravljam kot vaš rojak, Frank Matko, Bridgeport, Ohio.

Spoštovani rojak Mervar:

Harmoniko in kovček sem prejel vse v najlepšem stanju. Zelo sem zadovoljen z vsem skupaj; harmonika mi je zelo po volji, ravno take sem si želel. Kadar bodem še rabil, se bom zopet obrnil do Vas in tudi drugim priporočal vaše delo.

Torej najlepša hvala za vse skupaj in oprostite, ker vam nisem tako dolgo odgovoril, ker mi čas ne pripušča.

Vas pozdravljam in vam želim vsele božične praznike in srečno novo leto.

Andro Lunka,

Box 95, Carson Lake, Minn. (Advertis.)

Za srečo!

POVEST.

Spisal
FR. MALOGRAJSKI.

(Nadaljevanje)

"Naj se, a tako, kakor jaz hočem. Pod mojo streho ne bo gospodinjila nobena, ki meni ni všeč. Tvoja hči ne bo nikdar moja snega, zapomni si to."

"I Bog ve, kako se bo," pripomni Gril malomarno.

"Ne, ne bo!" zatrdi še enkrat Pust. "Dokler bo ta moj mali prst gibal, bom jaz gospodar pod svojo streho!"

"Kakor veš in znaš, tako daj!" odvrne Gril in zaveza, kakor bi mu bilo vse to deveta briga. "A da se te sin ne boji kdo ve kako, pokazal je danes; zato je moja misel ta, da ga pusti v miru! Sicer pa jaz tudi govorim s svojim dekletom, če že hočeš, toda..."

Pust privzdigne glavo ter strmi nekaj časa molče v Grila. Tisti "toda", s katerim je bil ta prenehal svoj govor, mu je vzbudil neko misel... Sedaj sam natoči Grilu kozarec, in ko ga izpije, še drugič in tretjič.

"Zastonj ne bo, če primeš dekleta v strah!" mu reče bolj po tihem. "Zastonj ne bo!... Samo kmalu mi jo izpametuj!... Veš, kmalu!..."

Izpila sta še par mERIC, potem pa odšla.

"Lahko nočko, lahko nočko!" je klical oštr za njima, dasi bi mu bilo ljubše, če bi bila že davno šla.

Ko sta bila Pust in Gril dospela do razpotja, sta se ločila navidezno v prijateljstvu, a komaj je bil Gril storil pet, šest korakov v stran, je sknil skoz zobe:

"Sema semasta!"

Pust pa je od nješta, kjer sta se ločila, pa do svojega doma najmanj desetkrat ponavljal besede:

"Govedo govedasto!"

TRETJE POGAVLJE.

Pot do Ljubljane ni primela našim izselnikom nič posebnega.

Kakor je bilo videti, se jim ni tožilo kdo ve kako po domu. Peli so in vriskali, da je bilo veselje. Goričevski Tonček pa je skoro neprenehoma igral na harmoniko, tako da ga je eden potnikov že opozoril:

"Tonček, daj harmoniki nekoliko počitka, če ne, bo došla služila prej, ko bomo v Braziji."

"Prej poide tebi sapa nego moji harmoniki!" se odreže Tonček in zaigra še živahnije nego je bila sicer njegova nava, prav kakor bi hotel klubovati.

Skoro v vsaki vasi, skoz katero je privedla pot naše potnike, se jim je pridružil kdo. Majster je nabiral po vsem Kranjskem in, kakor je poznal sam, tudi po drugih deželah ljudi za Ameriko. In bil je s svojimi pomočniki priredil vse tako lepo, da so se shajali izselniki vkup tako, kakor se stakajo potociči in potoki v glavno reko. Čim bolj so se bližali Ljubljani, tem več je postajalo krdelo potnikov.

"Ho, ho, to bo cela armada!" pripomni Komar Majsterju.

"Pa to še ni vse!" odvrne Majster. "V Ljubljano pridejo tudi še od drugih strani!"

"Pa se li bo dalo spraviti vse te ljudi brez ovire naprej?"

"Upam, da!... Tiste, ki nimajo potnih listov, bo treba skrivati nekoliko, pred redarji..."

"Ho-ho-ho! Vi mislite pač tiste, ki imajo živinske potne liste namesto svojih, kaj ne da?" se zakrohota Komar.

"No da, tiste!"

"Ho-ho-ho! To je bila izvrstna misel, preskrbeti ljudi

z živinskimi potnimi listi!"

"Dobra misel! Zakaj ne?" odvrne Majster. "Slovakov potuje vsako leto na stotine s takimi listi v Ameriko. Da so ljudje le enkrat v Bremeu, pa je dobro! Če niso redarji tukaj bolj sitni, nego so na Ogrskem, potem se ni bati ničesar. Tam se da stražniku par deset, pa je slep za vse, kar se godi okrog njega."

"Tukaj ne vem, kako bo! Ali dobro je res to, če potuje kdo na ime kakega volička ali kake kravice. Marsikateri ima še le zdaj pravi krstni list v rokah, ho-ho-ho!"

"Ugodno je to, da bo toliko ljudi skupaj. Oni, ki nimajo potnih listov, se bodo že kako pomešali med druge!" meni Majster.

Tako gládko pa stvar vendar ni šla, kakor si je mislil agent. Res je bilo dosti ljudi vkup, a to redarjev ni zapeljalo, da bi bili postopali površno. Zahtevali so od vsakega posameznika izkaznico. Kadar se je približal kak redar kateremu izmed njih, kojim oblastvo ni bilo dalo potnega lista, ker so bili podvrženi še vojaški dolžnosti, vselje je stopil Komar naprej ter je izkušal premetiti redarja. Predstavil se je bil že več stražnikom, vsakemu z vedno istimi besedami:

"Jaz sem pa gospod Komar, ho-ho, rejen Komar, kakor vidite, ho-ho-ho!"

Mislil je, da bo vzbudil več zaupanja, če bo delal take dvotipe.

Toda njegovo prizadevanje ni imelo pravega uspeha: Naposled se prišli vendarle tudi tisti na vrsto, ki niso imeli izkaznic; in bilo se je nabralo iz raznih krajev precejšnje krdelce takih, ki niso smeli naprej in so jih redarji odpeljali s seboj. Med njimi sta bila tudi Mihec in Jakec, oba daljna sorodnika Pustovega Franceta. Ker sta se nameravala izseliti, ne da bi bila poprej doslužila vojaščino, čakala ju je zdaj z drugimi takimi vred kazen.

Nekateri izmed znancev so ju pomlovali, ker jima je izpoddletela namera, drugi pa so se norčevali iz njiju. Vsi pa so jima naročali pozdrave za svoje, ko prideta domu. Tudi Pustov France je porabil priliko in naročil Mihecu, da naj pozdravi očeta, akoravno sta se bila ločila v kregu. Za Lojziko pa je napisal celo nekoliko vrstic ter mu jih izročil, da jih da njej sami v roke.

Redarji so razvrstili ponesrečene izletnike v pare in potem so jih pozvali, da naj gredo lepo z njimi. Pridružil se jim je nenaprosen pa tudi Goričevski Tonček ter jim na harmoniko zaigral koračno, menda da bi laže stopali.

"Dobro, Tonček, dobro, Tonček!" so ga hvalili tisti, ki so ga poznali, drugi pa so se na glas smejali njegovi postrežnosti, dokler ga ni eden redarjev zapodil nazaj.

Komar se je neprestano sukal med svojimi znanci in se kázal na vse strani skrbnega.

"Zlomka, to je smola, da so nam odpeljali Miheca in Jakeca!" je dejal. "Še nas zadene kaj, če ne bomo pažili. Veste kaj, otroci? Tatov se bojte! Ho-ho, šment, to bi bilo kaj, če bi še kdo okrađen bil! Kaj pravite, ali bi ne bilo najbolje, če bi dali denar, ki ste si ga pripravili za vožnjo od Bremeu v Ameriko, meni shraniti? Pogledite to listnico! Notri gre še nekaj tisočakov! In tukaj ta žep pri mojem telovniku je narejen tako, da tat ne pride laško do njega. Jaz zapilem

mal ter butal s svojo glavo ob trde stene. Sicer njegova glava ni bila občutljiva in prenesla je že marsikateri udarec, vendar pa je včasih nevoljno zarentačil, kadar je le prehudo butnil kam.

Umevno je torej, da so se vsi jako oddahnili, ko so po dolgočrajni vožnji prišli vendarle v Bremeu. Zdelo se jim je, kakor bi bili prišli iz ječe. Zdal so se mogli vsaj pošteno pretegniti. Vleed dolgega sedenja so jim bili udje tako odreeneli, da so s početka jedva mogli gibati. Toda počasi so se jim udje zopet razmajali. Sicer pa ni bilo več časa, misliti na prestane težave. To, kar se je pokazalo zdaj njihovim začudenim očem, jih je zanimalo tako, da so pozabili na preteklost. Najbolj pa jih je mikal pogled na morje.

Neka sveta groza jih je izpreletavala, ko so videli neprezirno morskoro planoto pred sabo, in skoro iz srca vsakega se je izvil kak "oh!" sprico nenavadnega prizora. Marsikomu je pač tudi nekoliko vztrepetalo srce, ko je pomislil, da ga bo kmalu ta velikanska voda ločila od njegovih dragih in od ljubelega domačega kraja. Toda do tedaj, ko je bilo treba iti na morje, so imeli zaradi neke zamude še celih štiriindvajset ur časa. Ta prosti čas so hoteli porabiti naši potniki v to, da si ogledajo mesto. Najpoprej so si poiskali neko gostilno, kjer so se pošteno pokrepčali, nato pa so se odpravili na pot po mestu.

Komar sam se jim je pridružil in na svoje stroške je najel človeka, ki jim je razkazoval zanimivosti po mestu.

Slovenec je pobožna duša, in umevno je, da ga mikajo pred vsem cerkve, če pride v kak tuj kraj. Tako so se začeli tudi naši znanci ozirati najprej po zvonikih in cerkvah. "Jako so se čudili sto in petdeset metrov visokemu tankemu stolpu pri cerkvi sv. Avgarija. Blaž in Francé bi bila šla najraje gorj, da bi bila iz lin ogledala mesto in okolice.

(Dalje sledi)

"Na-a, tisto pa že ne!" odvrne Tončka odločno. "Denarja pa ne dam jaz nikomur iz rok."

"Ho-ho, kakor hočeš, he-he—tvoja glava, tvoj svet!"

"Daj mu, daj," ji prigovarja nujno Mica. "Zameril ti bode."

"Naj zameri, če hoče," se odreže Tončka. "Da bi dala komu drugemu denar—saj nisem neumna."

"Kakor hočeš, kakor hočeš," ponavlja Komar. "Ho-he, še kesala se boš. Kdo je še od nas doma? Oh Tonček ti Goričevski. Kako sem mogel pozabiti nate. Daj, daj, če imaš kaj. Pa ti imaš menda vse v mehovih svoje harmonike skrito. No tebe bi spravili naprej, tudi če bi bora ne imel. Toda kar imaš, to daj. Dobro, dobro—malo je, pa bo že. Kje ste še drugi? Jaz nikogar ne silim. A kdor je pameten, naj da."

Pobral je še nekaj denarja, potem pa krohota je spravil napolnjeno listnico v žep.

Pot po železnici je našim izselnikom že manj ugajala, nego pot do Ljubljane, kamor so se bili pripeljali na vozovih. Bili so preveč natlačeni v železničnem vozu, in od trdih klopi so jih kmalu bolele kolke. Tudi nočnega počitka jim je primanjkovalo. Komar in Majster sta se vozila posebej, ne samo zato, ker sta si lahko privoščila prijetnejšo vožnjo, temveč radi tega, ker sta imela svoje pomenke.

Zlasti z otroki je bil križ na železnici. Bili so zdaj lačni, zdaj žejni; zlasti pa valed utrujenosti sitni. Pa tudi odrastlih se je bila lotila neka čemernost. Celó Goričevski Tonček je pustil v miru svojo harmoniko in je v jednomer le dre-

mal ter butal s svojo glavo ob trde stene. Sicer njegova glava ni bila občutljiva in prenesla je že marsikateri udarec, vendar pa je včasih nevoljno zarentačil, kadar je le prehudo butnil kam.

Umevno je torej, da so se vsi jako oddahnili, ko so po dolgočrajni vožnji prišli vendarle v Bremeu. Zdelo se jim je, kakor bi bili prišli iz ječe. Zdal so se mogli vsaj pošteno pretegniti. Vleed dolgega sedenja so jim bili udje tako odreeneli, da so s početka jedva mogli gibati. Toda počasi so se jim udje zopet razmajali. Sicer pa ni bilo več časa, misliti na prestane težave. To, kar se je pokazalo zdaj njihovim začudenim očem, jih je zanimalo tako, da so pozabili na preteklost. Najbolj pa jih je mikal pogled na morje.

Neka sveta groza jih je izpreletavala, ko so videli neprezirno morskoro planoto pred sabo, in skoro iz srca vsakega se je izvil kak "oh!" sprico nenavadnega prizora. Marsikomu je pač tudi nekoliko vztrepetalo srce, ko je pomislil, da ga bo kmalu ta velikanska voda ločila od njegovih dragih in od ljubelega domačega kraja. Toda do tedaj, ko je bilo treba iti na morje, so imeli zaradi neke zamude še celih štiriindvajset ur časa. Ta prosti čas so hoteli porabiti naši potniki v to, da si ogledajo mesto. Najpoprej so si poiskali neko gostilno, kjer so se pošteno pokrepčali, nato pa so se odpravili na pot po mestu.

Komar sam se jim je pridružil in na svoje stroške je najel človeka, ki jim je razkazoval zanimivosti po mestu.

Slovenec je pobožna duša, in umevno je, da ga mikajo pred vsem cerkve, če pride v kak tuj kraj. Tako so se začeli tudi naši znanci ozirati najprej po zvonikih in cerkvah. "Jako so se čudili sto in petdeset metrov visokemu tankemu stolpu pri cerkvi sv. Avgarija. Blaž in Francé bi bila šla najraje gorj, da bi bila iz lin ogledala mesto in okolice.

(Dalje sledi)

"Na-a, tisto pa že ne!" odvrne Tončka odločno. "Denarja pa ne dam jaz nikomur iz rok."

"Ho-ho, kakor hočeš, he-he—tvoja glava, tvoj svet!"

"Daj mu, daj," ji prigovarja nujno Mica. "Zameril ti bode."

"Naj zameri, če hoče," se odreže Tončka. "Da bi dala komu drugemu denar—saj nisem neumna."

"Kakor hočeš, kakor hočeš," ponavlja Komar. "Ho-he, še kesala se boš. Kdo je še od nas doma? Oh Tonček ti Goričevski. Kako sem mogel pozabiti nate. Daj, daj, če imaš kaj. Pa ti imaš menda vse v mehovih svoje harmonike skrito. No tebe bi spravili naprej, tudi če bi bora ne imel. Toda kar imaš, to daj. Dobro, dobro—malo je, pa bo že. Kje ste še drugi? Jaz nikogar ne silim. A kdor je pameten, naj da."

Pobral je še nekaj denarja, potem pa krohota je spravil napolnjeno listnico v žep.

Pot po železnici je našim izselnikom že manj ugajala, nego pot do Ljubljane, kamor so se bili pripeljali na vozovih. Bili so preveč natlačeni v železničnem vozu, in od trdih klopi so jih kmalu bolele kolke. Tudi nočnega počitka jim je primanjkovalo. Komar in Majster sta se vozila posebej, ne samo zato, ker sta si lahko privoščila prijetnejšo vožnjo, temveč radi tega, ker sta imela svoje pomenke.

Zlasti z otroki je bil križ na železnici. Bili so zdaj lačni, zdaj žejni; zlasti pa valed utrujenosti sitni. Pa tudi odrastlih se je bila lotila neka čemernost. Celó Goričevski Tonček je pustil v miru svojo harmoniko in je v jednomer le dre-

IMAM V ZALOGI ŽE NAD 12 LET

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE

tri in štiri-vrstne, dva, tri in štirikrat, nemško in kranjsko uglasbene kakor tudi kromatične in pa kovčke. Harmonike so najboljše dela in opremljene s zaporo za zapreti.

ALOJS SKULJ,
323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.

ZAHVALE.

Mr. Alois Skulj, 323 Epsilon Pl. Brooklyn, N. Y. Cenjeni:—

Vam naznam da sem prejel harmoniko, ki je prav taka kakršno sem si želel, prav izvrstna. Že 16 let igram harmoniko ter vem kaj je harmonika. Prav lepo se vam zahvalim zanjo, v kratkem bom še po eno pisal ravno tega glasu.

F. Shalehar, Claridge, Pa.

Naročeno harmoniko sem sprejel in sem prav zadovoljen, mi prav zelo ugaja.

Alois Hočevar, Joliet, Ill.

Poročam vam da sem sprejel poslano mi harmoniko, mi jako ugaja ko ima tako lep glas in je lahka za igrati, sem vam zelo hvaležen in vas priporočam tudi drugim rojakom, ki žele dobre, izvrstne harmonike.

Fr. Magister, Pittsburgh, Pa. (Advertis.)

DOMAČA ZDRAVILA.

V zalogi imam jedilne dišave, Knajpovo jemenovo kavo in importirano domača zdravila, katera priporoča Mgr. Knajp v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.

Brinjeve jagode, vreča 130 funtov \$6.50
Malo črno grozdje, baksa 50 funtov \$6.50
Ekspresni vračunjen.

SEMENA.

V zalogi imam najboljša in zanesljiva poljska, vrtna in cvetlična semena.

Pišite po brezplačni cenik. Blago pošiljam poštne prosto.

MATH. PEZDIR
Box 772. :: City Hall Sta.
New York, N. Y.

KOTIČEK OTROŠKÉ ZDRAVJE

OSKRBA MATERINSTVA in OTROŠKEGA ZDRAVJA

Na tem mestu bomo prejeli vsakega otroka, ki se rodi v vašem domu, ki se rodi v vašem domu, ki se rodi v vašem domu.

Odrba in brezglavje doživlja vsak otrok, ki se rodi v vašem domu, ki se rodi v vašem domu, ki se rodi v vašem domu.

51. ČLANEK.

OMAME IN ZDRAVILA.

Vaš zdravnik lahko predpiše zdravila za vaše dete. To pa stori le po skrbni preiskavi, da ve, kakšno je splošno stanje. Z drugimi besedami on ve, kaj je napačno in tudi ve, kaj predpisati. Zdravilo je izrečno za vaše dete, da odpravi gotove, določene bolezni. Vleed tega ni vrjeto, da bi isto zdravilo pomagalo otroku vašega gosoda.

Dosti detet pride popolnoma iz reda vleed zdravil, ki so bila namenjena kakemu drugemu otroku. Isto zdravilo ima lahko nasprotno učinke pri različnih otrocih. Edino vaš zdravnik vam lahko pravilno pove, kaj potrebuje vaše dete. Porabil je leta in leta naporenega učenja, da si je pridobil to vednost.

Kadar vaše dete kriči, skušajte najti vzrok tega kričanja. Ne pohitite k omarici z zdravili po kake vrste "blatni sirup". Prepogosto vsebujejo taki sirupi kako amajljivo sredstvo, ki ni varno za vaše dete. Če je vaše dete zbolelo, pokličite svojega zdravnika "Domača zdraviljenja" so prave nevarna. Če ne veste, kaj je detetu, kako mu morate dati zdravilo.

Že več generacij je na tisoče slovenskih mater vrgajalo svoje otroke z Borden-ovim Eagle Mlekom. To so storile, ker so jim Eagle Mleko pripravilo njih prijatelji in ker so našle, da je skrajno zadovoljivo.

Na nasrečo pa ni bilo dosti slovenskih mater, nikdar v polni meri informiranih, kakaj se je dosojlo te izvrstne uspehe. Eagle Mleko je najfinije in najčistejše mleko, sladko in bogato

Hripavost

in kašelj sta zelo neprijetna simptoma. Da preprečite težje posledice vzemite

Severa's Cough Balsam,

ki prinaša zaželjeno in hitro pomoč. Imajte ga pri roki v hiši za zimske mesece.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

Severov Almanah za leto 1924

je natisnjen. Dobe ga po vsah lekarnah zasloni, ali pišite nam.

ZASTONJ

Jobite lepi stenski kalendar, na katerem so drnacepi cerkveni in državni prazniki, posli, svetniki celega leta, itd.

Naročite si ga takoj, pradenam nam zaloga polje. Pošillite samó 53 za pošlino. Naslov:

"EDINOST"
1849 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

JOS. KLEPEC

Insurance, Real Estate, Loans.
215 N. Chicago St. (Nad Woolworth 5 & 10c Prodavnino.)
JOLIET, ILL.

Urada, Tel. 5765. Stan. tel. 4744-R.
Zavaruje hiše in poljstvo proti požaru in nevihti. Prodaja hiše in loto. Posreduje denar in lanišnje zastavne posle. Priporoča se rojakom v post.

ter skrbno izbráčen sladkor primerno primešan, da se ustvari otroško hrano, ki je najboljša stvar za deteta, če ni materino mleko zadostno ali če mu manjka redilnih snovi.

Da izve slovenska mati, kako uporabiti Eagle Mleko, je dala natisniti Borden-ova kompanija v slovenskem jeziku popolna prehranilna navodila, ki pripovedujejo kako pripraviti Bordenovo Eagle Mleko za otroke različnih starosti. Če hočete kupiti teh navodil, izpolnite kupon, katerega boste zapazili v enem oglasov v svojem listu ter ga pošljite kompaniji, ki vam bo z veseljem poslala brezplačno navodila obenem a krasno otroško knjigo.

Citajte te članke skrbno vsak teden ter jih imejte za bodočo uporabo.

VABILO

na

CERKVENO SLAVNOST

V CERKVI SV. JURJA V SO. CHICAGO, ILL.

v nedeljo dne 17. febr. 1924

bo naselbina sv. Jurija v cerkvi in zunaj cerkve slavila srečno dokončano slikanje cerkve po slovenskem umetniku g. J. N. Gosar-ju. 28 slik krasno lepo, prostorno cerkev. Dragi! hočeš videti zares kaj lepega, pridi ta dan na slavnost!

V SPORED:

Ob 10. uri slovesna sv. mša.

Ob 3. uri popoldne slovesni blagoslov cerkve in cerkvenih slik.

Ob 5.30 zvečer pričetek slavnostnega banketa v Ewing Hall — dvorani na 95th Str.

OPOMBA: Vabilo je splošno in velja kot prijazno povabilo za cenjene okoličane, za prijatelje So. Chicago naselbine in za vse domačine. Brez privatnih vabil.

CERKVENI ODBOR.

Priporočilo.

Vam cenj. slovenskim gospodinjam tople priporočam moje sveže **GROČERJSKO BLAGO.** Cene zmerné, postrežba točna.

V zalogi imam tudi vsakovrstno kuhinjsko posodo, nožice za meso rezati in klobas delati, ter "ringerje" za perilo ovijati in vse to po znižani ceni.

Se uljudno priporočam

FRANK LESKOVIC,
6303 GLASS AVE., CLEVELAND, O.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Kadar pošiljate denar v Evropo

boste pronašli da je naša svetovnoznaná zveza te banke velike vrednosti za vas.

Mi lahko izposlujemo, da bo poslan denar vaš sorodnik ali prijatelj prejel prav na domu.

Ko torej pošiljate denar v Evropo, ne pozabite nas najprej vprašati za cene. Mi vam bomo ponudili najnižjo ceno pri pošiljavi denarja.

Premoženje te banke znaša \$12.000.000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

Lično in poceni!

Cenjena društva, trgovci in posamezniki, kadar potrebujete kakoršnekoli vrste tiskovine, obrnite se vselej na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki

"AMERIŠKA DOMOVINA"
6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Pri nas ste sigurni, da dobite jako lične tiskovine, po nižjih cenah kot drugje ter točno postrežbo. V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

OTOK ZAKLADOV

Angleško spisal R. L. Stevenson. Poslovenil J. M.

(Nadaljevanje)

Ostali so bili oboroženi na različne načine; nekateri so nosili tudi lopate in krampe— kajti to so bile najbolj potrebne stvari, ki so jih prinesli s Hispaniole na suho—drugi so nosili svinjino, kruh in žganje za popoldansko kosilo. Vsa ta živila so bila iz naše zaloge, kakor sem opazil, in uvidel sem resničnost Silverjevih besedi iz prejšnje noči. Ako bi ne bil sklenil kupčije ali pogodbe z zdravnikom, bi bil on in njegovi uporniki sedaj, ko so bili brez ladje, primorani živeti ob sami vodi in lovu. Mornarji navadno niso dobri strelci in vrhu vsega tega, da so bili tako na slabem z življenjem, ni bilo verjetno, da bi bili dobro preskrbljeni s smodnikom.

No, tako opravljani smo odrinili—celo oni z razbito glavo, ki bi bil moral gotovo ostati v senici—in korakali raztreseno drug za drugim proti obrežju, kjer sta nas čakala čolna. Celo na tih je bilo videti sledove brezumnosti pijanih roparjev; v enem je bila polomljena klop, oba pa polna blata in vode. Morali smo jih radši varovati vleči seboj in potem, ko smo se razdelili med njima, smo se napotili proti sidrišču.

Ko smo veslali čezenj, se je vnel razgovor glede zemljevida. Rdeči križ je bil seveda prevelik, da bi mogel služiti kot navodilo, in opazke na zadnji strani so bile nekoliko dvoumne. Kakor se utegne čitatelj spominjati, so se glasile tako-le:

"Visoko drevo, greben Daljnogleda, eno točko od SSIJ proti S."

"Deset čevljev."

Neko visoko drevo je bilo torej glavno znamenje. Ravno pred nami je bilo sidrišče, obdano od planote, ki je bila dve do tristo čevljev in združena na severni strani s strmim bregom Daljnogleda in ki se je proti jugu zopet vzdigovala v divjo in skalnato goro imenovano Gora srednje jamborje. Vrh planote so rasle smereke različne velikosti in povsod so se dvigala druga drevesa štiri-deset do petdeset čevljev nad osede; katero je bilo potem ono posebno "visoko drevo" kapitana Flinta, se je lahko dognalo samo na mestu in s pomočjo kompasa.

Po Silverjevem navodilu smo veslali počasi, da se ne bi prezgodaj utrudili, in po precej dolgi vožnji smo stopili na suho pri izlivu druge reke—one, ki teče po gozdnati grapi Daljnogleda. Odtod smo krenili na levo in začeli stopati po hribu navzgor proti planoti.

V začetku so težavna in blatna zemlja in divje močvirnate rastline zelo ovirale našo pot; polagoma pa je bil hrib bolj strm in kamenit; gozd je postal bolj redek. V resnici je bil zelo prijazen del otoka, kamor smo sedaj prišli. Močno dišeče bodičevje in množice cvetočega grmovja so nadomestile travo. Gosto drevje zelenega muškatanega oreha je bilo tu in tam pomešano s smrekami.

zDružba se je razprostrla, vpila in skakala semtertja. Nekako v sredi in precej daleč za ostalimi sva hodila Silver in jaz—jaz privezan k svoji vrvi, in pa s težavo stopajoč in globoko hropeč. Od časa do časa sem mu moral podati roko, ker bi mu sicer izpodrsnilo in bi padel vznak po hribu dol.

Na ta način smo hodili ne-

kako pol milje ter smo se bližali robu planote, ko je začel mož na skrajni levisi glasno in prestrašeno vpiti. Klic za klicem je prihajal od njega in so stekli ostali proti onemu kraju.

"Vendar ni mogel najti zaklada," jer ekel stari Morgan in hitel z desne mimo nas. "Kajti to je čisto zgoraj."

Ko smo dospeli tudi mi tja, je bilo v resnici nekaj drugega. Ob vznožju velike smereke in sredi zelenih ovijalk, ki so celo dvignile nekoliko manjših kosti, je ležalo človeško okostje z nekoliko raztrganimi kosci obleke po tleh. Mislim, da je vsakoga izmed nas za trenutek obšla zana.

"Mornar je bil to," je rekel Jurij Merry, ki je bil bolj pogumen kakor ostali, in stopil bližje ter preiskoval obleko, "saj to je dobro mornarsko blago."

"Da, da," je rekel Silver, "bo že tako; mislim, da vendar nisi pričakoval najti kakega škofa tukaj. Kako pa leže te kosti? To ni naravno?"

In v resnici se je pokazalo pri natančnejšem preiskovanju, da je bilo nemogoče, da bi ležalo truplo v naravni legi.

"Nekaj mi je prišlo v mojo staro glavo," je opomnil Silver. "Tukaj je kompas in tamkaj vrh Otoka okostij, ki štrli v zrak kakor zob. Določite, prosim, lego tega okostja."

In zgodilo se je. Truplo je kazalo naravnost proti otoku in kompas je kazal čisto IJI proti I.

"Sem si mislil," je zaklical kuhar, "to tukaj je kašipot. Ravno tamkaj pa drži naša pot proti severni zvezdi in lepim denarcem! Toda grom in strela! Kar mraz me spreletava, kadar se spomnim na Flinta. To je ena njegovih šal. On in ona šestorica so bili edini tukaj; pobil jih je vse po vrsti; tega tukaj pa je privlekel semkaj ter ga položil po kompasu, da! Dolge kosti so to in lasje so bili rumeni. Da, to bi utegnili biti Allardyce. Ali se spominjaš na Allardyce, Tom Morgan?"

"Da, da," je odvrnil Morgan, "spominjam se ga; dolžan mi je bil in je vzel seboj moj nož, ko je šel na suho."

"Ker že govorimo o nožu," je dejal drugi, "čemu ne pogledamo, ali ne leži njegov kje blizu tukaj? Flin ni bil človek, ki bi stikal po mornarskih žepih, in ptice so ga gotovo pustile pri miru."

"Preklicano, to je resnica!" je vzkliknil Silver.

"Nič drugega ni tukaj," je rekel Merry in še vedno tipal okoli med kostmi, "niti beliča niti škatlje za tobak. To se mi ne zdi v redu!"

"Ne, v resnici ni," je pritrtil Silver, "in naravno, niti lepo. Preklicano, tovariši, če bi bil Flin še živ, to bi bil vroč kraj za vas in zame! Šest jih je bilo in šest je tudi nas, in sedaj so vsi same kosti."

"No, jaz sem ga videl, ko je ležal mrtev," je rekel Morgan. Billy me je peljal notri. Tamkaj je ležal in vinarje je imel na svojih očeh."

"Mrtev—da, gotovo je mrtev in v krtovi deželi," je rekel oni z obvezano glavo, "toda če je kdaj kak duh hodil okoli, je Flintov. O nebesa! Toda umri je težko ta Flin!"

V tem se oglasi Silver rekoc: "Sedaj pa naprej za dubloni!"

Odšli smo dalje, pa kljub vročemu solncu in jasnemu dnevu roparji niso več hodili

vsak posebej in vpili po gozdu, temveč so se držali bolj skupaj in se razgovarjali obli tih. Strah pred mrtvim morskim roparjem jih je popolnoma prevzel.

XXXII. POGlavJE

Lov na zaklad—glas izmed drevja.

Kakor hitro je dospela cela družba do vrha planote, so vsi posedli naokoli.

Ker se je planota nagibala nekoliko proti zapadu, je bilo videti s tega kraja daleč na obe strani. Pred seboj nad vrhovi dreves smo zapazili Predgorje gozdov, obdano z valovi; zadaj smo videli doli na sidrišče in Otok okostja, pa tudi—ravno čez podgorje in vzhodne otoke—velik del odprtega morja na vzhodni strani. Ravno nad nami se je vzdigoval Daljnogled. Nobenega drugega glasu ni bilo slišati kakor daljno šumenje valov, ki so prihajali od vseh strani, in pa cvrčanje neštevilnih žuželk po grmovju. Niti enega človeka, niti enega jadra ni bilo videti na morju.

Ko se je Silver vsedel, je začel meriti s kompasom.

"Tukaj se nahajajo tri visoka drevesa," je rekel, "nekako v ravni črti proti Otoku okostja, 'Greiben Daljnogled,' mislim, pomeni nižjo točko tamkaj. Sedaj je naravnost igrača naša celotna stvar. Mislim, da bi bilo dobro, če bi prej obedovali."

"Ne čutim, da bi bil lačen," je godrnjal Morgan. "Te misli na Flinta, se mi zdi, so mi pokvarile slast."

"Oj, dobro, sin moj, zahvali Boga, da je mrtev," je rekel Silver.

"Ostuden človek je bil," je vzkliknil tretji ropar in se stresel.

"To je bila posledica ruma," je pristavil Merry.

Odkar so našli okostje in začeli na ta način razmišljati, so govorili vedno bolj tiho in so sedaj prešli skoro v šepetanje, tako da glas njihovih besedi ni motil tišine, ki je vladala v gozdu. Kar naenkrat je sredi drevja med nami tenak, visok, tresoč glas zapel dobro znano pesem:

"Petnajst mož na mrtvega moža zaboju—
Juhuhu in steklenica ruma!"

Nikdar nisem videl bolj prestrašenih ljudi, kakor so bili ti roparji. Barva je izginila iz njihovih kakor začaranih obrazov; nekateri so skočili na noge, nekateri pa so se prijeli drugih; Morgan je nekaj mrmral na tleh.

"Flint je! Da, Flint je!" je zavpil Merry.

Petje je prenehalo zagonetno, kakor se je začelo—bilo je takorekoč pretrgano sredi note, kakor bi bil kdo položil roko na pevčeva usta. Ker je prihajalo daleč skozi list, solnčni zrak in med drevesnimi vrhunci, se mi je zdelo zvonko in čisto, vtis na moje tovarišje je bil pa toliko bolj čuden.

"Pojdite," je rekel Silver in s svojimi bledimi ustnicami skušal spregovoriti besedo, "tako ne more biti. Pripravite se na odhod. Čuden začetek to in ne morem reči, kakšen glas je to: vendar nekdo se mora šaliti s tem petjem.

Njegov pogum se mu je vračal, ko je tako govoril, in ob enem se je vrnilo tudi nekoliko barve v njegov obraz. Tudi ostali so začeli poslušati njegove besede in se nekoliko zavledli, ko se je isti glas zopet oglašil—vendar sedaj ni pel, temveč slabotno klical kakor iz velike daljave, tako da je še bolj odmevalo po skalah Daljnogleda.

"Darby McGraw," se je glasilo s toječim glasom—s to besedo se najboljše označi glas—"Darby McGraw! Darby McGraw!" In zopet in zopet in zopet in nato z nekoliko višjim glasom in kletvico, katero moramo tukaj opustiti: "Prinesi

mi ruma, Darby!" Roparji so obstali kot pribliki t kom in njihove oči so stopile iz očesnih jamic. Še dolgo potem, ko je glas utihnil, so molče zrl pred se.

"Sedaj je gotovo," je znil eden. "Pojdimo!"

"To so bile njegove poslednje besede," je ječal Morgan, njegove poslednje besede v življenju."

Dick je izvlekel sveto pismo in goreče molil. Bil je dobro vzgojen, ta Dick, predno je prišel v slabo tovaršijo.

Silver pa še ni bil premagan. Slišal sem, kako so šklepetali njegovi zobje, vendar se vseeno ni podal.

"Nikdo tukaj na otoku ni nikdar alšal o Darbyju," je mrmral, "nikdo drugi kakor mi tukaj." Nato je z velikim namorom zaklical: "Tovariši! Prišel sem semkaj, da dobim zaklad, in niti človek niti zlodej me ne odvrne od tega. Nikdar se nisem bal Flinta živega in preklicano, zato se tudi mrtvega ne!" Tam se nahaja sedem sto tisoč funtov šterlingov komaj četrtilje od tukaj. Kdaj je pač kak gospod sreče pokazal svoj hrbet toliki množini denarcev zaradi pijanega starega mornarja z modrim nosom—in ki je vrhu tega mrtev!"

Vendar ni bilo opaziti nobenega znamenja, da so se njegovi tovariši zopet ojunčili; njihov strah se je vzpricil njegovih brezbožnih besedi celo povečal.

"Ne govori tako, John!" je rekel Merry. "Ne nasprotuj duhu!"

Ostali pa so bili preveč prestrašeni, da bi odgovorili. Najrajši bi pobegnili na vse strani, če bi se upali; toda strah jih je držal skupaj in blizu Johna, kakor da bi jim njegova drznost lahko pomagala. Kar se pa njega tiče, se je precej otreseel svoje slabosti.

"Duh? Ni mogoče," je rekel. "Samo ena stvar je tukaj, ki mi je jasna. Odmev je bilo slišati; no, nikdo še ni videl duha, da bi imel senco, in prav rad bi vedel, kaj dela on z odmevom? To ni naravno, gotovo."

Ta dokaz se je zdel meni zelo slab. Vendar človek ne more nikdar reči, kaj bo vplivalo na praznovernega človeka, in v moje veliko začudenje je Jurij Merry zopet dobil pogum.

(Dalje sledi)

ANTON ZBAŠNIK
Javni notar,
206 Bakewell Bldg.,
Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)
Se priporoča rojakom v vseh notarskih poslih. Registriran pri jugoslovanskem generalnem konzulatu. Pišite ali pridite osebno.

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA
F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Pozor gospodinjstvom! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kislino smetano (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, Butter, oglašite se v moji mlekarni.
Jaz prodajam mleko, ki je pasteurizirano; dobivam ga naravnost od farmarjev. Mleko je preje natančno prekušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati otrokom rejencem.
Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.
Za obilna naročila se toplo priporočam

FRANK GRILL
slovensko-hrvatski mlekar
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

PRISELJEVANJE
IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO je zopet odprto.
Pišite meni da vam naredim pravilno in dobro prošnjo. Če oseba ne pride povzraem denar.
Ne odlašajte da ne bo vrota zopet isčrpana.
MATJJA SKENDER
javni notar
za Ameriko in stari kraj
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

CUNARD ANCHOR
V JUGOSLAVIJO V 9 DNEH
na morskih velikanih, ki vozijo vsako soboto

QUITANIA	45.647 ton
MAURETANIA	30.704 ton
BERENGGARIA	52.022 ton

Luksuzne kabine tretjega razreda s 2-4-6 posteljami. Krasne jedilnice, kladinice in počivališča. Pokrit krov. Izvrstna hrana. Domača ugodnost. Nobenih skrbi.

Cunard denarne nakaznice izplačljive v Jugoslaviji. Hitro, varno, zanesljivo.

Za vozne listke in druge informacije obrnite se do najbližnjega zastopnika.

CUNARD LINE
Hotel Cleveland Bldg.
Cleveland, O.

ZASTAVE, BANDERA, REGALIJE in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.
izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

KJE JE JOHN PAVLOVČIC, rojen leta 1884. v Idrji na Kranjaku. Zadnji njegov, meni znani naslov je bil Eveleth, Minn., kjer je živel leta 1911. Za njegovo sedanjo bivaliče bi rada zvedela
Miss MARIE PAVLOVČIC,
280 Central Ave.
Highland Park, Ill.

NAZNAILO IN ZAHVALA.
S tužnim srcem naznjam sorodnikom znancem in prijateljem tukaj v Ameriki in v starem kraju, da je po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal naš soprog in oče
Jožef Petrich,
umrl dne 18. decembra, 1923, ob 7. uri zvečer v Chisholm, Minn. Neusmiljena smrt ga je ugrabila v najlepši moški dobi, v starosti 37 let. Pokojni je bil rojen v vasi Vrhnika, fara Stari trg pri Ložu na Notranjskem dne 28. februarja, leta 1886. V Ameriki je bival 13 let. Tukaj zapuščala mene, žalujočo soprogo in 4 otroke ter enega brata, v starem kraju pa mater, 3 brate in 3 sestere. Pokojni je spadal k društvu Friderik Baraga, št. 93, K. S. K. J. in k društvu Karl Liebknecht, št. 110, S. N. P. J.

Pogreb se je vršil dne 21. decembra, 1923 ob 9. uri zjutraj s sveto mašo.
Na tem mestu se najlepše zahvaljujem društvu "Friderik Baraga," št. 93 K. S. K. J. za krasni venec, katerega je društvo položilo na krsto pokojnega, tudi se zahvaljujem članom obeh društev, ker so se udeležili pogreba in pokojnega spremili k večnemu počitku. Nadalje se zahvaljujem Mr. in Mrs. Anton Urbha, Mr. in Mrs. Frank Petrich, Mr. and Mrs. John Champa, Mr. in Mrs. Frank Cerar, Mr. in Mrs. Frank Orešek, Mr. in Mrs. Rudolf Stornik, Mr. in Mrs. Jakob Petrich in mojemu bratu, John Pirman za darovane vence. Dalje se zahvaljujem Mr. in Mrs. Urbha iz Eveletha, ker sta se udeležila pogreba. Hvala lepa vsem, kateri ste mi pomagali ob času bolezni, posebno hvala Mr. in Mrs. Anton Urbha, kateri sta nam priskočila na pomoč v vsaki sili za časa njegove bolezni. Lepa hvala tudi vsem prijateljem in znancem, kateri ste nas obiskali in tolažili v uri nesreče.

Tebi dragi, nepozabni soprog in oče pa naj sveti večna luč in naj ti bude lahka ameriška gruda, v katero so te tako prezgodaj zagrebli. Upamo, da se tvoja duša veseli pri Bogu v nebesih, kjer upamo, da se vsi skupaj enkrat združimo. Saj vera sveta nas uči, da vidimo se nad zvezdami.
Žalujoči ostali.
Mary Petrich, soproga.
Amalia in Ana, hčeri.
Stanislav in Frank sinova.
415 W. Maple St., Chisholm, Minn.

Chisholm, Minn., 14. jan., 1924

Za vse bančne posle,
kakor tudi za vse druge potrebe v zvezi s takimi posli je najbolje, da se obrnete na svoj domači zavod, kjer bodo Vaši nalogi najvestnejše in najboljše izvršeni.
Vaši prihranki so sigurni in nosijo 4% obresti, ako jih naložite pri nas na
"SPECIAL INTEREST ACCOUNT."
Glede denarnih posiljatev, potovanja v domovino, dopreme oseb iz domovine, izstavljanja "affidavitov", pooblastila i. t. d. posluži Vas naš zavod ceno, brzo in solidno.
Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.
GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Našim trgovcem
je dobro znana uljudna posrežba naše banke. Ugodnosti, ki jih prejemo od nas potom svojega čekovnega računa so mnogovrstne. Tudi vi ste lahko istih deležni ako imate ULOŽEN DENAR NA ČEKOVNI RACUN ter bi nas veselilo vam dati nadaljna pojasnila v ti zadevi. Mnoga naša društva plačujejo svoje izdatke na našo banko. Istotako K. S. K. Jednota v svojo popolno zadovoljnost. Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsod kakor navadni papirni denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registriran z Vašim podpisom, ako bi ga v slučaju izgubili. Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000, je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO IN CLINTON STS. JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, preds. Chas. G. Pearce, kasir.
Joseph Dunda, pomoč. kasir.

Vabilo
na
domači zabavni večer
banketom
katerega priredi
DRUŠTVO SV. JOŽEFA
št. 41. K. S. K. J. Pittsburgh, Pa.
V SOBOTO, DNE 2. FEBRUARJA '24.
V SLOVENSKEM DOMU NA 57. CESTI.
Na banketu bosta sedelovala tudi Pevsko društvo "Prešeren" in Slov. tamburaško društvo "Ilirija".
Vstopnina za moške 50c. za ženske 25c.
Priporočamo se za obilen obisk.
ODBOR.

Važno, pametno in pravilno
ravna oni, ko svojega denarja ne drži doma brez obresti, ampak ga nalaga v varne, državne, okrajne, mestne (municipalne) ter šolske bonde in bonde občeznanih korporacij, ki mu donajajo od 5% do 6% obresti na leto. Te obresti se lahko z odstriženimi kuponih lahko zamenjajo vsakih 6 mesecev. Če rabite denar, lahko bonde vsak dan morda celo z dobičkom prodate.
Način kupovanja bondev je priporočati tudi podpornim organizacijam in društvom.
Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. J. smo jih MI prodali v popolno zadovoljnost. Pišite nam za pojasnila, da vam dopošljem ponudbene cirkularje.
A. C. ALLYN & CO.
71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.